

ROJNAMEYA HEFTEYI

SAL: 1 HEJMAR:

7 GULAN 1995

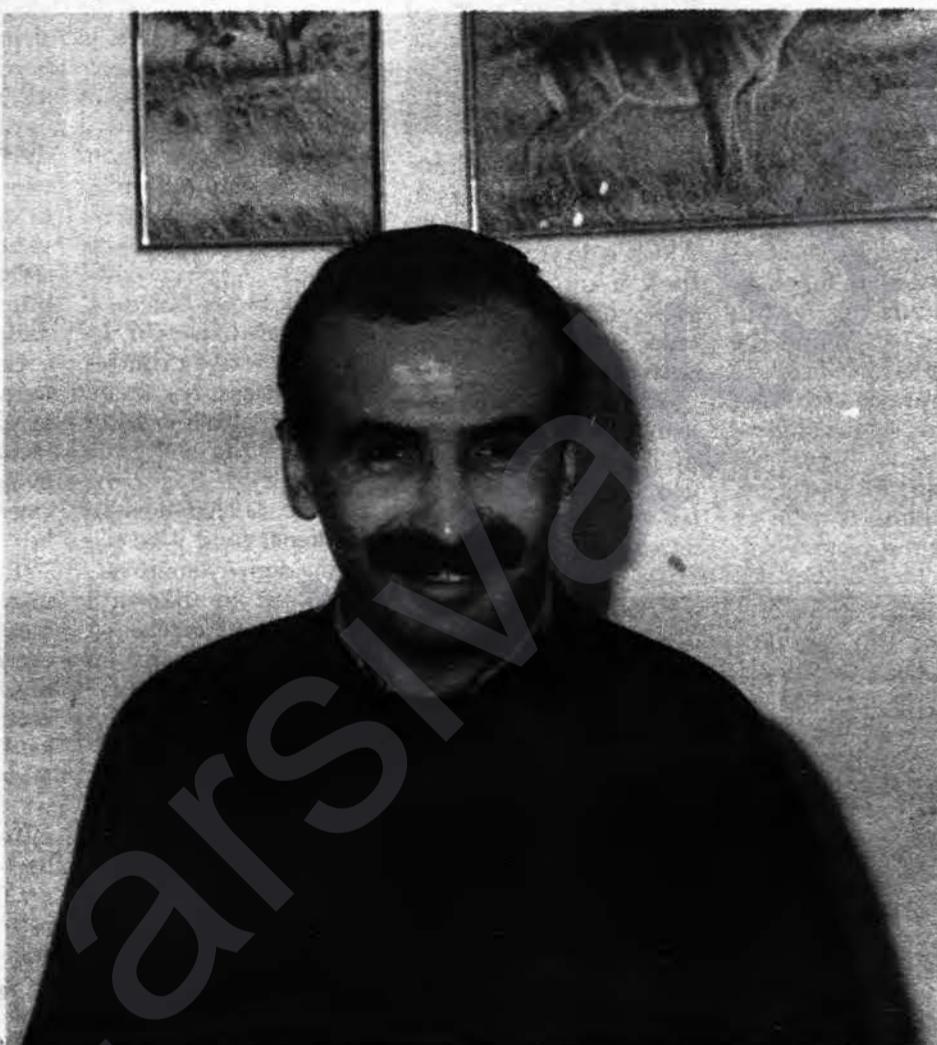
BUHA: 40.000

Cejna Qurbanê
ya hemû
xwendevanen
me yen misil-
man

'Rojava di pirsa kurdî de naxwaze bêsiyaset bimîne'

Ji Qumandarê Qerargeha Navendî ya ARGK'ê, Mustafa Karasu
îşxala Başûr û siyaseta Rojava ya li hemberî kurdan nirxand

- “Herkes dizane ku dewleta tirk li Başûr têk çû. Eger dewleta tirk bi ser biketa, wê hêzên başûr têxistana bin tesîra xwe, PDK, YNK û dewletên cîran ji mecbûrî vê siyasetê bikirana û ji Başûr venedikişîya.”
- “Çareserkirina şoreşgerî, herkesî tîne ser riya ku hereketa azadiyê ava kiriye. Rojava, dixwaze çareserkirinên xwe derxin pêş û însiyatîfê têxe destê xwe. Ji ber ku li Rojhilata Navîn bêînsiyâfîbûn, bi xwe re bêtësîrbûnê ji tîne.
- Em nêzîkbûna Rojava bi vî rengî dinir-xînin. Lî dîsa ji baş e. Çima baş e? Ji ber ku bi tesîra têkoşîna me rojavayî gihiştine vê encamê. Heta em li bendê ne ku ev nêzîkbûna wan a ji bo çareserkirinê hîn bêtir bibe.”
- “Artêşa tirk li gelek deverî êdî nikaribû bi paş ve vekişiya. Gerîlayan bi kemînan rê li ber wan digirt. Nûçeyên ku dewleta tirk der barê bîlançoya şer de daye ne rast in. Di şer de zêdeyî 1000 leşker mirin”

Rûpel 2

Li ser koçberiya kurdan hevpeyîn bi dê û bavê Ferhat Tepe, İshak û Zubeyde Tepe re
'Wê rojekê hemû kurd dagerin welatê xwe'

- Me nedixwest em mihacir bibin. Em bi zorê mihacir kirin û kurdên ku hatine metropolan ji, ji halê xwe ne memnûn in. Ew însanên ku gundê wan hatine şewitandin, malên wan hatine tehîpkirin, lêxistine hatine vir. Ew bi zorê ji Kurdistanê derxistine.
- Eger ku bi zorê nebûya, niha ew çadirê ku a-nîne danîne metropolan, di serê ciyayên xwe de ji dikaribûn çadirên xwe çekirana û li wir bimana. Vêga nahêlin di bin wan çadiran de ji bimînin. Niha çawa em ne memnûn in, ew kurdên mihacir ên din ji ne memnûn in. Daxwaza me ew e ku em dagerin welatê xwe.

Rûpel 8-9

Bi sedhezar kedkar meşîyan

Li Tirkîyeyê ev cejn, tu carf bi awayekî resmî nehat qebûlkirin. Hema hema di hemû pîrozkirinan de bûyer derketine û heta fro bi dehan kes, di van bûyeran de mirine. Ji salên 70'yi bi vir de kurd jî, bi awayekî besdarf van pîrozbahîyan dibin.

Rûpel 7

Welatê min tu yi bûka cîhanê

Ji bo hozanên gelên bindest navê welêt mîna xwê ye. Çawan hewce ye ku dînava hemû giraran de xwê hebe, pedîvî ye ku welat jî bi giranî di nava helbestan de derbas bibe, ji ber ku hem ew e hêvînê wî mastî hem jî dê helbest weki zadê bêtam bimîne.

Rûpel 12

Heftiya

'Xwendina kurdî'

Heftiya ku ji 15'ê Gelawêjê dest pê dike weki roja xwendin û nîvsandina kurdî hate flan kîrin. Enstîtuya Kurdî ya zanîn û lêkolînê ku navenda wê li Berlinê ye, rojîn di navbera 15-22' ê gelawêjê (tebax) de weki heftiya "Xwendin û nîvsandina bi zimanê kurdî" flan kîr.

Rûpel 11

'Rojava di pirsa kurdî de naxwaze bêsiyaset bimîne'

Ji Qumandarêner Qerargeha Navendî ya ARGK'ê, Mustafa Karasu û şxala Başûr û siyasta Rojava ya li hembenî kurdan nirxand

Komara tirk, diyar
dike ku ewê ji ba-
şûrê Kurdistanê
vedikisin. Ev çiqas rast e
û rewşa başûrê Kurdis-
tanê çawan e?

- Turkiye, li dû haziri-
yeke mezin, kete başûrê
Kurdistanê. Armanca Tir-
kiyeyê ew bû ku nehêle
tesîra PKK'ê a ku li bakur
û bakurê rojavayê Kur-
distanê çêkiriye, li Başûr
ji çêbike. Helbet avahî û

pêşketinê ku li Başûr
hatine bidestxistin ji ne bi
kêfa Tirkiyeyê bû.

Tirkiyeyê, bi vê here-
ketê dixwest rê li ber şo-
reşa Bakur bigire, hin
derbeyen leşkeri li PKK'ê
bixe û bi saya vê hereketê
hin avantajên siyasi bi-
dest bixe. Lê encama vê
hereketê, ne li gorî he-
sabê wan yê siyasi ji bû,
bilakis herekat tersa vê
armanca wan qewimî.

Yanî tesîra PKK'ê li Başûr
ji her hêlê ve hûn bêtir bû.
Li Başûr însiyatîf di destê
ARGK'ê de ye. Ev serkef-
tin ji, li gorî taktikên ku
PKK'ê di Kongreya 5. de
tesbit kiribûn, hate bi-
destxistin.

Artêşa tirk li gelek de-
verî êdî nikaribû bi şûnde
ji vekişiya, ji ber ku
gerflayan bi kemînan rê li
ber wan digirt. Di van ke-
mînan de bi sedan leşker

mirin. Hejmarênu ku dew-
leta tirk derbarê mirina
leşkeran de daye, ne rast
e. Di vî şerî de zêdeyî
1000 leşkerî mirine, di ey-
nî şerî de 47 şervanên
ARGK'ê ji mirine. Ji bo vê
yekê tiştê ku dewleta tirk
dixwaze bike, ji şerî psi-
kolojik ê ku ji derewan
pêk hatiye pê ve ne tiştê
e. Dixwaze binketibûna
xwe hinekî bi van goti-
nan veşere û dinyayê ji bi
vê riyê bixapîne. Lê din-
ya bi vê yekê nexapiya,
herkes dizane ku dewleta
tirk li vir bi bin ketiye. Ji
ber ku dewleta tirk biser-
biketa, wê hêzên Başûr
têxistana bin tesîra xwe,
pirsgirêka kurdan li gorî
dilê xwe biqedanda,
PDK, YNK û dewletên ci-
ran ji mecbûrî vê siyasetê
bikirana. Heger ku dew-
leta tirk bi ser biketa, ji
başûr venedikişîya û wê
gelek mewziyên din bi-
dest bixista, ji ber ku ev
ne li gorî tebîta dewleta
tirk e. Niha vê gavê
hêzên tirk li Başûr pir
hindik e. Li Heftanînê hi-
nek hene, ew ji bo pa-
rastina deriyê Xabûrê ne.

Bi kurtî em dikarin li
ser encama vê hereketê
tesîra wê vê bibêjin ku
heréketa wan, ji bilî aciz-
kirinê u relîbergirtina hin
livbazîyên biçük, tu tesî-
ra mezin li me nekiriye.
Wekî ku di çapemeniyê
de dihat gotin; PKK bi
şûnde venekişîya e.

Komara tirk, di van
demêna dawîn de li nav
rayagîşî muxatabî çare-
serkirina pirsgirêka kur-
dî ya siyasi dibe. Ev
pêkutiyênu ku li ser
KT'yê, li gorî we ji bo çi
ü ji aliye kêtên kîrin?

- Li gorî vê rewşê mi-
rov nikare bibêje rojavayî,
ji bo ku mafêni miro-
van diparêzin û hezkiriyê
kurdan in. Divê tu rêxi-
tin û partiyê kurdan vê

yekê bi awayekî saf ne-
nirxînin. Sebeba pêku-
tiyên ku ewrûpî li Tirki-
yeyê ji bo çareserkirina
meseleya kurdan dike, ji
ber şerî PKK'ê yê rizgari-
ya neteweyî û mewziyên
bidestxistin. Yanî mirov
dikare bibêje tesîra ku
PKK, ARGK û ERNK'ê li
derve der barê meseleya
kurdan de kiriye, enca-
meke wiha derxistiye
holê, ji ber ku êdî mesele
ber bi çareserkirinê ve di-
çe.

Çareserkirina şoreşge-
ri, herkesi tîne ser riya ku
heréketa azadiyê avakiri-
ye. Yanî rojava, dixwaze
çareserkirinê xwe
derfîne pêş û însiyatîf
bixe destê xwe. Ji ber ku
li Rojhilata Navîn bêñsi-
yatîfbûn, bi xwe re bête-
sîrbûnê ji tîne. Em nêzik-
bûna rojava bi vî rengî
dinirxînin. Lê dîsa ji baş
e. Çima baş e? Ji ber ku bi
tesîra têkoşîna me rojava-
yî gihîstine vê encamê.
Heta em li bendê ne ku
ev nêzikbûna wan a ji bo
çareserkirinê hûn bêtir bi-
be.

Ew dibêjin, "Mafêni
mirov, demokrasî û
meseleya kurdan." Heger
ew di van meseleyan de
li gorî prensîbên xwe yê
burjuwa yê rastîn here-
ket bikin, lazim e ew çav
li neteweyekî ku hejmara
wî zêdeyî 40 milyonî ye
û li ser axa mirovahiyê ya
herî pîroz rûdinin, negi-
rin. Çawa ew xwedîtiyê li
neteweyen biçük dîkin û
wan diparêzin, divê li gorî
van prensîban xwe
nêzî kurdan ji bikin.

Em vê heréketa wan bi
împerialistiyê ji nanirxî-
nin. Kê mucadele kîrîbe,
ew xwedî heqê temsîlki-
rinê ye. Ev hem qanûna
siyasetê û hem ji ya tarîxê
ye. Lî heqê herkesi ji bo
çareserkirina vê meseleyê
ji heye ku bipiyive û di-

karin fikra xwe bibêjin.
Lê divê tiştê bê qebûlki-
rin ku ev mesele, bêyî
PKK, ARGK û ERNK'ê ji
nayê çareserkirin. Ewrû-
piyan, bi devê Martinez i-
titraf kîrin ku dewleta tirk
ji bo êrisen li ser PKK'ê
ew xapandise. Ev hewl-
danêji bo çareserkirina
siyasi ya meseleyê, ez ba-
wer im ji ber van sebeban
e. Yanî ewrûpî hew dix-
wazin di meseleya kurdî
de bê siyaset bimîn, ji
ber ku ew naxwazin di
Rojhilata Navîn de bêñ-
siyatîf bimîn.

Li gorî hin nûçeyen
ku di çapemeniya tirk de
derket, pişti Kongreya 5.
hûn hatîbûn kuştin, hûn
vê niyetê çawa dinirxî-
nin?

- Ev nûçeyeke sansas-
yonel e. Ev siyaseta şerî
psikolojik e. Di her demê
de ev tişt ji bo PKK'ê ha-
tîbîne gotin. Ev tişt, ji bin
serê Doğu Perinçek û he-
reketa wî ya Aydinlikê ya
kemalist (ev heréketa xwe
li Tirkiyeyê wek çepgir
nîşan dide) û hin der-
dorê din derket, wan bi
awayekî qastî ev tişt
avête holê.

Ev ji tê vê maneyê ku
ev kes û derdoran, li ser
navê dewletê çepgiriyê
dîkin. Bi vê siyasetê ji ew
hebûn û bekaya dewletê
diparêzin. Tiştê ku Doğu
Perinçek dike ne yek û
dudo ne. Ev serê demekê
ye ku ew hem ji bahskirî-
na meseleya kurdan aciz-
dibe û hem ji ji hêla ideo-
lojikî ve pêşkêsiya nijad-
perest û şovenîstên tirk
di. Dikare bê gotin ku
Perinçek serokê çepgirtî-
ya şovenîstan dike. Wekî
tê gotin (nûnerê wan) ne
Ecevit e. Ev kesen din, bi
tenê fîkrîn Perinçek şîro-
ve dîkin û ji xwe re bin-
geheke nû li ser van fî-
ran ava dîkin.

Kurd-A

Heyeta REHE'ye mebûsên DEP'ê yê di girtîgehê de ziyaret kîrin:

'Em di her şertî de bi we re ne'

Vê hefteyê Rêxistina
Ewlekarî û Hew-
kariya Ewrûpayê
(REHE) li Enqereyê bi
rayedâren komara tirk û
parlementerên DEP'ê re
hevđitîn kîrin. Lijneya
(heyet) REHE'ye bi Cî-
girê Serokwezîr û Serokê
Gişî yê CHP'ê Hikmet
Çetin, Wezîrê Karê Der-
ve Erdal Înönü, Serokê
Komisyona Mafêni Miro-
van yê TBMM'ê Sabrî
Yavuz û Serokê Lijneya
tirk a REHE'ye Münif İs-
lamoğlu re hevdîtin
kirin. Di hevdîtinan de
lijneyê ji rayedâren tirk
berdana parlementerên
DEP'ê, demokratikbûn û
pêkanîna Şertîn Parîsê
xwest. Û di hevdîtinan
de gotîn ku divê Tirkiye
pirsgirêka kurdan bi riya
siyasi hel bike. Pişti ra-
yedâren tirk lijneya RE-
HE'ye bi parlementerên
DEP'ê re hevdîtinek kî-
rin. Endamên lijneyê di
hevđitîn de gotin: "Em
di her platformê de we
biparêzin. Cihê nûnerên
gel ne zindan e. Em di

her şertî de li pişt we
ne." Çavkaniyêni siyâsî
didin zanîn ku wê lijne li
gorî encama hevdîtin û
çavdîriyên xwe rapo-
rekê amade bike û
pêşkeşî lijneya giştî bike.
Ku li Tirkiyeyê rewş ne-
gûhere REHE wê demê
dikare "Çavdîrekî Daî-
mî" bişîne. Dema Tirkiye
vê yekê qebûl neke ji
wê krediya ku Tirkiye ji
Ewrûpa distîne bê sekî-
nandin.

Navenda Nûçeyan

Li Dara Hêne 20 leşker mirin

Lî Dersimê û nav-
çeyen dora wê, o-
perasyona hêzên
artêja tirk û li hembenî
operasyonê erişen ger-
layen ARGK'ê ji na se-
kinin. Roja 25'ê avrêle li
Dara Hêne ya Çewlikê
gerflayan erisi leşkeran
kîrin. Di erîşa gerflayan
ARGK'ê bi şev erîşa les-

keren ku derketine o-
perasyonê kîrin. Gerlî-
yan û du milan ve erîs
pekk anîn û dora leşker
girtin. Bi piranî bi bom-
beyen destan 20 leşker
mirin, gelek birîndar
bûn. Ser pişti 3 saat bi
vekişîna gerflayan sekî-
nî.

Kurd-A

JÜJİ

Li ser MED TV...

Dogan Guzel

KURTENÜÇE...KURT

Girtibûna Kanî Yılmaz dewam dike

Ji berdevkêni Eniya Rizgariya Neteweyî ya Kurdistanê (ERNK) yê Ewrûpayê Kanî Yılmaz di mehkemeya 4'ê gulanê de jî nehate berdan. Mehmekmeyê danışına Kanî Yılmaz taloqî 12'ye gulanê kîr. Nûnerê ERNK'ê Kanî Yılmaz di 16'ê kewçêra 1994'an de II Ingilistanê ku li ser vexwendina Parlementerê Partiya Karker a ûngîliz John Austin Walker cûbû, ji aliye polisan ve bi hinceta ku "ewlekariya hundîrin tehdît dike" hatîbû girtin.

Navenda Nûçeyan

Heyva-Sor li Danîmarkayê şûbe vekir

Saziya hûmanîter a kurdan Heyva-Sor li Danîmarkayê şaxek vekir. Tê zanîn ku Heyva-Sor a kurd di adara 1993'yan de hatîye avakîrin û li Fransa, Swêd, Hollanda, Yewnanistan û Swîsreyê jî şübeyen wê hene. Rayedarên Heyva-Sor daxuyandîn ku armâna wan li hemû dewletên Ewrûpayê şax vekirine. Ji bo vê yekê jî xebatên xwe didomînin. Heyva-Sor alikarîyê bi giranî di de penaber koçber û sêwiyen ser.

Welatê Me/ Danîmarka

Li Îngîlîstanê ji bo azadiyê tûra bisiklîtan

Li paytexta Îngîlîstanê li Londonê li navê "Ji bo Kurdistanâ Azad, Ji Kanî Yılmaz re azadî" tûra bisiklîtan çêbû. Tûra ku di 28'ê avrîlê de û bi besdariya 100 sporvanî -di nav de biyan jî hebûn- çêbû, 4 saet domîya. Tûr, ji aliye Komelaya Cîwanê Kurd a li Londonê, hat çekirin û ji aliye gelê Îngîliz û tûristan ve bi baldarî hate temaşekirin. Sporvanîn ciwan ên ku tûr organize kîribûn, der barê tûrê û armâna wê de gotin: "Me xwest em bala rayağıstî bikşînîn kîrinên KT'yê yê û Kurdistanê didomîne. Li aliye din jî me xwest em bi lîvbâziyeke cihêreg balê bikşînîn ser Kanî Yılmaz ku di 4'ê gulanê mehkemeya wî heye."

Kurd-A

Heyeta PDK'ê cû Enqereyê

Heyeteke PDK'ê roja 3'ê avrîlê ji bo hin têkîlî û hevdîtin hate Enqereyê. Heyeta PDK'ê di hevdîtin û têkiliyan de tê gotin ku wê bi giranî li ser ewlekariya sînor bisekine. Tê zanîn ku piştî vekîsîna artêşa tîr, rayedarên tîr dixwazîn ku di sînorê başûrê Kurdistanê de qereqolan ava bikin. Û pêşmergê PDK'ê tê de bîcîh bikin. Ji bo vê yekê di nav PDK'ê û rayedarên tîr de ev demeke dirêj e têkîlî didomin.

Navenda Nûçeyan

Xelata Rozayê ji Leyla Zana re

Mebûskurd a Partiya Demokrasiyê ku niha di girtîgeha Navendî ya Enquerê de ye, ji aliye Platforma Navneteweyî ya Tevgera Karkehan ve hate xelatkîrin.

Roja 4'ê Gulanê delegasyona PNTK'ê li Rinsbingê (bajarekî Danîmarkayê), civîya û ji ber hewldanê wê yên ji bo aştiyê, Leyla Zana la-yiqê Xelata Roza ya Aştiyê dît. Nûnerê platforme sebeba layiqdîti na Leyla Zana ji bo vê xelatê wiha anîn zimîn: "Leyla Zana ji bo mafên gelê kurd û ji bo aştiya gelan mucadeleyeke mezin daye û dide ji ber vê yekê em pir berxwedîdar in ku em Xelata Rozayê didine vê jina têko-ser."

Xelatê Rozayê ku sembola aştiyê ye, cara yekem di sala 1993'yan de hate dayîn û Aung San Suukiy ku ew ji di zindaneke Burmayê de bû, ji bo xelatê hate hilbijartîn. Di sala 1994'an de jî Kongreya Neteweyî ya Afrika bû xwediya Xelata Rozayê. Delegasyoneke platforme wê di rojîn pêsiya me de herin Enquerê ji bo ku Xelata Rozayê bi destan bîdin Leyla Zana.

Welatê Me
Danîmarka

Şewitandinâ gundan karekî ji rêzê ye ji bo leşkeran.

Dewlet ji şewitandinê têr nabe

Şerokwezîra Tîrkiyeyê Tansu Cillerê, sala çûyî di hevdîtineke bi muxtarîn hêla Dersimê re ev di got, "Gundên we ji aliye PKK'ê ve tê şewitandin." Lî berî herkesî wezirê berê yê ji Mafên Mirovan berpirsiyar Azimet Köylüoglu bi devê xwe got ku gund, ji aliye leşkerên tirkan ve tê şewitandin. Ji bilî vê rojnameyên kurdan, fotografên leşkerên tirkan yên ku li ber gund û xaniyên şewîfî, weşandin. Ev şewitandin, her çîqas ji aliye dewletê ve tê înkarkîn jî, iro ji dewam dike. Gundên ku tê şewitandin jî, çi tesadûf e ku yên gundiyyêner cerdevarînî qebûl nakin e.

Roja 27'ê avrîlê li Hezoya Elîhê, leşker, cerdevan û timîn taybet, gundê Şexika, Pirmez û Hêlis şewitandin. Piştî şewitandina gund hêzîn dewletê gundî bi jîn û zarokan ve birin qereqola Yücedağê. Gundiyen ku

malen wan hatine şewitandin li rasten dora gund in û hêzîn dewletê destûrê nadîn wan ku bi derekê din ve herin. Ev gund ji berê ve ji aliye leşker û cerdevanan ve bişewitandinê dihatin tehdît kîrin.

Piştî şewitandina gundan Sekreterê Giştî yê CHP'ê Adnan Keskin daxuyaniyek da.

Keskin got ku, li Hezoya Elîhê, di navbera gerflayan û leşkeran de şer derketiye û 2 leşker mirine. Piştî bûyerê hêzîn dewletê 2 gund û 11 mezra dane valakîn û şewitandine. Gundî di bin dorpeça leşkeran de ne. Ev yek ne li gorî nîzama dewleteke hemdem e.

Navenda Nûçeyan

Kuştin, girtin û binçavkirina endam û rayedarên HADEP'ê nasekîne. Ji avakîrîna HADEP'ê bi vir de nêzîkî 30 endam û rayedarên HADEP'ê hatine kuştin û bi sedan jî hatine girtin.

Van rojîn dawî jî rayedarên HADEP'ê yê navendî li Enqere û hin devêrîn din hatin binçavkirin. Yen hatine binçavkirin Cîgirên Serokê Giştî Şahabettin Özâlaner û Hikmet Fidan, Cîgirên Sekreterê Giştî Şeyh-mus Çağro û Kemal Bilget,

Murat Bozlak

bêrawestin bidomînin."

Navenda Nûçeyan

Navên 10 kesên
ku di xaçepirsa
hejmara 23'an de
peyva veşarı
'Xembarî'
dîtine û pirtûka
**"Gotinêñ
Navdaran"**
qezenc kirine:

**Orhan Yüzal
Mêrdîn**

Mehmet Uygun
Konya

**M. Şerif Nerman
Qoser/Mêrdîn**

Halil Olcay
Ovaeymir/Aydın

**Zübeyir Candan
Edene**

Ramazan Dengiz
Stenbol

**Selahattin Uzun
Burdur**

Ramazan Cihan
Balıkesir

**Edip Yalçinkaya
Bartın**

Hikmet Dağlı
Amed

Li gelek girtîgehan berxwedana li dijî pêkutî û neheqîyan didomin

Girtî û malbat ber bi mirinê ve diçin

Di girtîgehan de cerd û pêkûtiyên rayedaran her diçe dijwartir dîbin. Girtî li dijî van cerd û pestan liberxwedanê xwe didominin.

Li gor siyaseta dewletê li girtîgehan cerd û pêkûti demekê sivik dîbin, demekê gur dîbin. Ev demeke dirêj e li girtîgehê cur bi cur cerd û êrîşen li ser girtiyâr her diçe dijwartir dîbin. Girtiyâr girtîgeha Yozgatê ji 21'ê adarê bi vir ve greva birçîbûnê ya bêmudef didominin û roj bi roj nêzîkî mirinê dîbin. Malbatên girtiyâr li Yozgatê ji bo ku zarokên mafêن xwe yên mirovî bistînin û bêmirin dev ji greva birçîbûnê berdin, ev demek e li Enqereyê hevdîtinan û greva birçîbûnê dikin. Malbat bi Cigirê Serokê Giştî yê

HADEP'ê Hikmet Fidan, Mebûsê RP'yê Husyin Erdal, Mebûsê CHP'ê Sînan Yerlîkaya û Mebûsê CHP'ê Salman Kaya re hevdîtin kirin û ji wan ji bo çare-

seriya grevê alîkarî xwestin.

Li Girtîgeha Elîhê ji greva birçîbûnê ya 230 girtyen siyasi didome. Girtî ji 5'ê avrêlê bi vir ve di grevê de ne û

rewşa tenduristiya wan her diçe dijwar dibe. Malbatên girtiyâr ji, roja 24'ê avrêlê li navenda HADEP'ê dest bi greva birçîbûnê kirin. Malbatan ji rayagîstî ji bo çâ-

reseriya problemê alîkarî xwestin.

Dîsa girtiyâr ji Girtîgeha Mûsê ku nefiyî Girtîgeha Dîlokê bûne (42), greva xwe ya birçîbûnê didominin. Ji girtiyâr rewşa Adem Ince dijwar e.

Tê zanîn ku Ince, ji bo protestoyê xwe şewitandibû. Girtiyâr li revîra girtîgehe ji ji êrîşan nesîba xwe standin. Gardiyanan roja 23'ê avrêlê li revîre êrîş girtiyâr kirine û rewşa wan gelek dijwar e.

Li Tirkîyeyê 505 girtîgeh hene û di van girtîgehan de nêzîkî 50 hezar girtî hene. Ji van girtiyâr nêzîkî 10 hezarî bi sebebîn siyasi hattine girtin. Ji girtiyâr siyasi ji yên herî zêde bi 7 hezar girtiyî yan, yên ji doza PKK'ê ne.

Navenda Nûçeyan

Malbatâ girtiyâr li bînaya CHP'ê têne dîtin.

Xaçepirsa me bixe'at e. Di 15 rojan de ci bersiv bigînjin me, em dinirxîn. Xelat bi riya pişkê li pênc kesan bêñ belavkirin. Xelata hejmara 25'an; pirtûka "Qaqlîbaz" e.

Ev pirtûk ji aliye Osman Özçelik ve hatiye wergerandin û Weşanxaneya Firatê çap kiriye. Jêrenot:

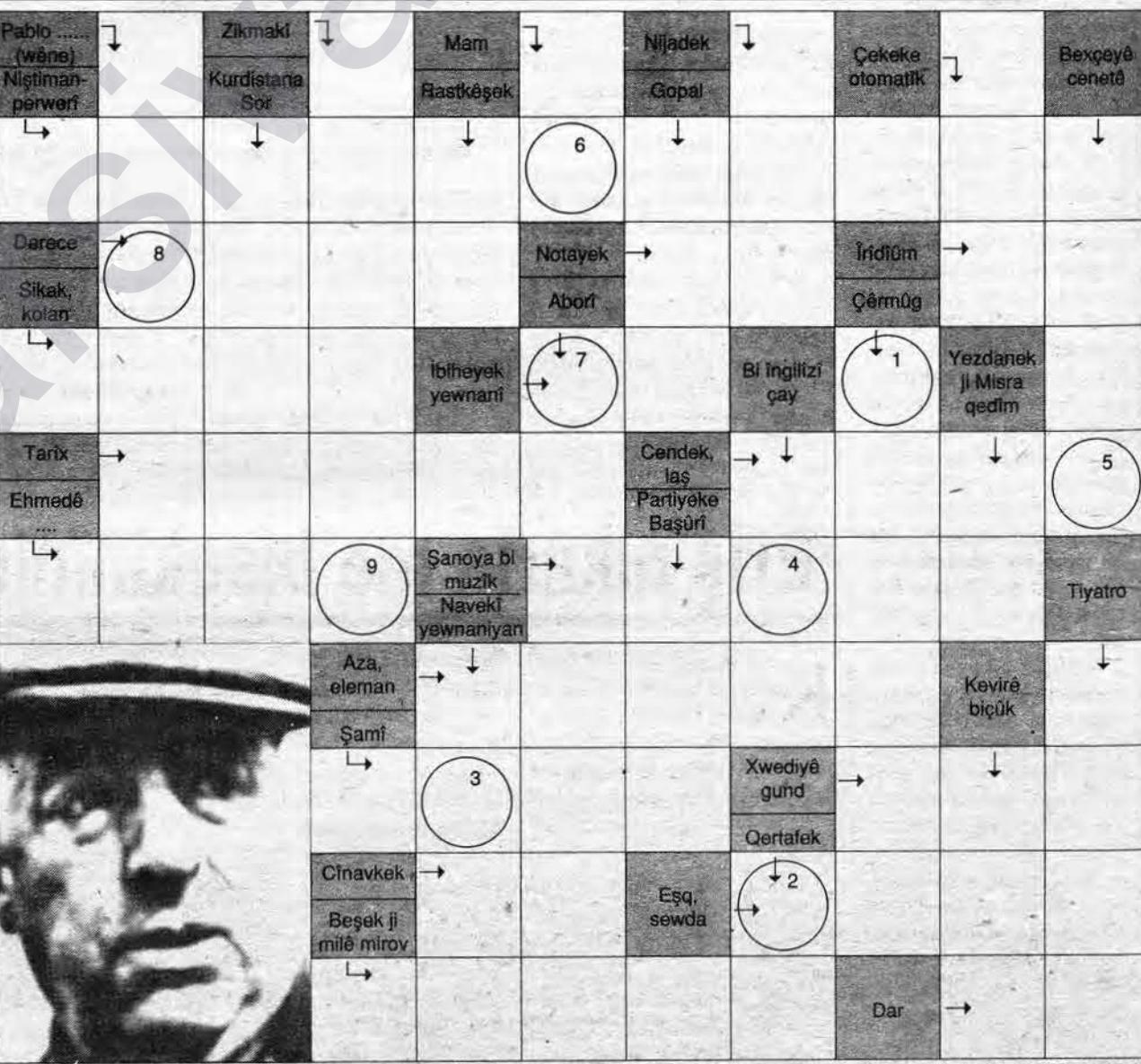
Ji bo ku bersiva we bê nirxandin, divê hûn "Peyva Veşarı" di nava qutiyen li bin xaçepirse de binivísin û teví adresa xwe ji me re bişinîn.

Xelata Xaçepirse

"Qaqlîbaz"
Werger:
Osman Özçelik

XACEPIRSA BIXELAT (25)

1 2 3 4 5 6 7 8 9

W elatê li Asyaya Navîn heta hilweşîna Yekîtiya Sovyetê wekî cihûwarê nefikirinê dihate dîtin. Lê piştî hilweşîna Yekîtiyê, di sala 1991'ê de 5 komarên serbixwe derketin holê. Dewlemendbûna van welatê nûhatî bala baziranê amerîkî û ewrûpî kişand ser xwe. Ew herêm ji aliyê kanênen madenê ve pir dewlenmed bû. Wekî mînak Uzbekistanê salê 50 ton zêre xam derdixist, li aliyê din Tacikistanê wekî kana zîv nav daye. Nefta Kazanxistanê û gaza xwezayî ya Turkmenistanê geleki bal dikişine ser van welatan. Piştî avabûna dewletên serbixwe, hêzên derveyî yên wekî; Tirkîye, Rusya, Iranê ji bo ku bandorê li wan bikin ketin, pêşbaziyê. Jixwe

şirketên ewrûpî û amerîkî ji bona talankirina vê dewlemediyê li dû hev ketibûn rêtê.

Iranê bi riya oldariyê, Tirkîye bi nijadperestiyê û Rûsyayê jî bi têkiliyên xwe yên kevin dixwest van dewletan bixe bin fermandariya xwe. Her çiqas di destpêkê de Tirkîye sînorê xwe wekî heta dîwarê Çînê daxuyand jî, ew tişt nerast bû. Karê Tirkîye tenê ew e ku; di navbera karsazên dewleten mezin û rayedarên van welatan de bibe pir û wan bigîhîne hev. Statejistên biyan têkiliyên nijadî yên di navbera van dewletan û Tirkîye de wekî faktoreke girîng nabînin.

Li aliyê din şirketên biyan ji kirinê Rûsyayê aciz bûne. Rûsyâ bi riya têkiliyên xwe yên berê û serdestiya xwe ya li ser xeta boriyan, wekî çeka bertîl stardinê bi kar tîne. Ew dewlet nikarin zêde ji Rûsyayê dûr bikevin. Kijan dewlet dema ji rêzê derdikeve bi problemen hundirîn re rû bi rû dimîne. Ji ber ku boriyên neftê di nava Rûsyayê re derbas dibe û riyeq din tuneye, Rûsyâ dixwaze ji van dewlemdîyan pareke mezin bistîne. Şirketa neftê ya amerîkî Chevrah Corp dixwest 10 milyar dollarî ji bo derxistina neftê li Kazaxistanê bi kar bîne. Li gorî lêkolînêran, wê rojê ton

varîl nefta xam derketa ku buhayê wê digihîst 105 milyon dollarî, lê Rûsyayê got ku xeta boriyan ewqas neftê nakişine.

Niha armanca politikaya Dewleten Yekbûyî yê Amerîkayê şikînandina serdestiya Rûsyayê ye. Lewre dema Rûsyâ qala xeta boriyan a nû ji bo kişandina nefta Kazakistanê kir, rayedarên DYA'yê projeyeke dijber pêşkêş kirin. Li gorî projeyê, wê xeteke boriyê ya nû di ser Gurcistanê re derbasî Tirkîye bibe û bigîhîje Behra Spi. Rûsyâ lê dixebeit ku xwe jî bike şîrîkê vê projeyê. Divê bê gotin ku li van welatan gişkan rîjeyeke mezin rûs dijîn.

Şerê ku Iran bi destê olperesten van welatan li dijî rîveberiyê dide, rayedarên van welatan ber bi Rûsyayê dide.

Wekî tê dîtin DYA dixwaze bi alîkariya Tirkîye vê bazarê dagir bike. Ji ber vê yekê jî, DYA dixwaze ku Tirkîye problemen xwe yên hundirîn hel bike. Heke Tirkîye problemen xwe bi taybetî jî pirsgirêka kurdî çareser neke, nikare alîkariya bazirganen ewrûpî û amerîkî bike, wê ew naçar bimîn ku bi Rûsyayê re li hev bikin. Şerê li Kurdistanê projeya boriya neftê û gaza xwezayî dixe xetereyê. Heke xeta boriyan nekeve nava Kurdistanê jî, divê di ber re bibore ku gerîla karin xwe bigîhîninê.

SAMÎ BERBANG

Li dinyayê cejna 1'ê gulanê ji aliyê kedkaran ve hate pîrozkirin

Di 1'ê gulanê de kedkar li mafê xwe geriyan

Sal li gelek welatan, tevî hemû fîdiyên a qilmendên împeryalistan kedkarên dinyayê li cejna xwe xwedî derketin. Şayanî gotinê ye ku îsal li gelek deran ew cejn bû sedema protestoyen li dijî kedxwariyê.

Li Almanyayê

Kedkaran li Almanyayê bi pêşengiya sendikaya DGB'ê li bajarên cur bi cur cejna xwe pîroz kirin. Ji bilî almanan kedkarên biyan wekî; kurd û tirkan jî beşdar bûn. Di pîrozbahîyan de endamên ERNK'ê bi slogan û coşuya xwe bal kişandin. Li hînek deran polisan êrifî endam û a-lîgîren ERNK'ê kirin. Li gorî agahiyan li Berlinê 2

hezar kesî cejn pîroz kîrine û di navbera wan û polisan de şer derketiye. Çavkaniyê ewrûpî di din zanîn ku 38 kes hatîne girtin.

Li Moskovê

Cejna 1'ê Gulanê li paytexta Rûsyayê û hînek bajarên din ji aliyê bi hezaran kedkarî ve hate pîroz kirin. Hêzên komünîst li Moskovê xwepêşdanek li dar xistin. Di vê pîrozbahîyê de rejîma Boris Yeltsin hate protestokirin. Li gorî a-gahiyên ajansên biyan li Moskovê endamên Partiya Komünîst tevî wêneyên Lenîn û Stalin, bi alîn Yekîtiya Sovyetê ji xewna Perestroikayê hisyar dibe.

Li Polonyayê

2 hezar kes li Warşawyê ji bo pîrozkirina 1'ê Gulanê li hev civîyan. Kedkaran Polonyayê ku piraniya wan endamên sendikaya OPZZ'ê bûn, tevî ciwanen Partiya Sosyalist

giya sendikayan li dar ketiye. Dîsa li bajarên wekî St. Peterburg û Vladivostokê jî pîrozbahî li dar ketine. Kedkaran doza jîyanekê baş kirin û ıstifaya Boris Yeltsin xwestin. Serokê Partiya Komünîst axaftinek kir û bal kişand ser xizanî, bêkarî û şerî li Çeçenistanê. Beşdaran got ku gelên Yekîtiya Sovyetê ji xewna Perestroikayê hisyar dibe.

Kedkaran rûs tevî wêneyên Lenîn û Stalin li Moskovê 1 Gulan pîroz kirin.

û hînek karkeren teqawîdbûyi politikaya arizîkirinê protesto kirin û is-

tîfaya Lech Walesa xwestin.

Li Koreya Başûr

Ji bo pîrozkirina cejna xwe, 25 hezar karkeren Koreya Başûr kuçe û kolanen Seoulê dagirtin. Kedkaran di navbera her du Koreyan de aştî xwestin. Wan sala 1995'an di warê bi destxistina jîyanekê baş û meşekî baş de wekî sala serkeftinê bi nav kirin.

Li Bulgaristanê

15 hezar mirovî li Sofayê 1'ê Gulanê pîroz kirin, di nav wan de a-lîgîren ERNK'ê bi sloganen xwe bal kişandin. Li gorî agahiyan li çend bajarên vî welatî jî pîrozbahî pêk hatine.

Li Yewnanîstanê

Bi beşdariya 5 hezar

kesî li paytexta Yewnanîstanê Atînayê karkestan cejna xwe pîroz kir. Di vê pîrozbahîyê de dilxwazên ERNK'ê bi slagonen xwe hebûn. Kedkar bi daxwaza jiyanekê baş, ji Pediores-tayê heta meydana Akademistayê meşyan.

Li Fransayê

Kedkaran fransiz li meydana Parîsê ya bi navê Republikê li hev civîyan. Bi hezaran kedkaran fransiz di cejna karkeran de polîtikayen li dijî mirovî çewsandî protesto kirin. Hate gotin ku nézî sê hezaran jî a-lîgîren ERNK'ê di nava pîrozbahîyê de cih girtine. Li gorî agahiyan li hînek bajarên din jî livbazî çebûne.

Nûçeyen Derve

Salvegera serketina li dijî faşizmê

i bo pîrozbahîyen ku di 9'ê gulanê de li dar dikeve, Bill Clinton ji di nav de 50 serokên dewletan têr Moskovê, Yeltsin hewl dide ku têkiliyên Rûsyayê bi dewletên rojavayı re bas bike û pîrozbahîyê wekî derfetekê dibine. Rayedarên Rûsyayê dixwazin rûyê Rûsyayê yê rastin jî dinyayê veşerîn, lewre hemû riyên li derdora cihê pîrozbahîyê têr çêkirin û derûdor tê xemîlandin, ji bo pîrozbahîyan 5.5 milyar ruble hatîye veqtandin.

Lê veşartina rastiyê ne ewqas hîsan e. Wek mînak gelek xazî ji ber nebûna imkanen madî

nikarin bîn paytextê. Niha meşa xazîyan a mehekê 200 hezar ruble ye, lê ji bo hatîna Moskovê xazîyan 75 hezar ruble diwê. We pîrozbahîya serkeftinê li Ingilistanê jî çêbin, ji bo van pîrozbahîyan 30 xazîyan rûs hatîne vexwendîn, tê gotin ji ber nebûna imkanen abori wê tenê 10 kes bîn şandin. Disa li gorî agahiyan 128 xazîyan nameyek ji Bill Clinton re şandine û rewşa xwe ya xerab diyar kirine. Ew didin zanîn ku piştî serkeftinê bi 50 salan xazîyan şer bûne parsevanen ber destê burokratan. Ew dibêjîn: "Hûnê li kolanan rûyên biken nebînin... li Moskovê

dîmenen baş ne li hêviya we ne."

Xazîyek dibêjî: "Ji bo meftîhê heri dijwar ew e ku em di ber goristana Lenîn re biborîn û biçin silavê bidin Boris Yeltsinê ku tiştîn me ji bo şer kir, hilweşand." Gelên Sovyetê 27 milyon qurban dan di vî şerî de, lê niha wisa bûye ku rola wan di serkeftinê de biçük tê ditin û kîmasî û çewtiyên rîveberiya sosyalist têr nepixandin. Lewre êdî baweriya hînekan bi tiştîkî nemaye û dibêjîn: "Gelo hêj em bi temamî meseleyê nîzanîn, emê çawa pîroz bikin."

Nûçeyen Derve

FAL

BERAN

(21 Nûr - 20 Avrîl)

Debara we li hemberî neheqiyê qet nîn e. Dema hûn neheqiyekê dibînin, hûn xwe naçar dibînin ku li hember şer bikin. Van rojan divê hûn bi awayekî din dest biavêjin meseleyan; serê navçyan tê şikêndin.

GÖ

(21 Avrîl - 21 Gulan)

Hûn zêde napeyivin, dost û hevalên we ji bo ku peyvekî ji devê we bigirin pir zorê didin xwe. Hûn bi vî awayî nikarin xwe bi mirovan bidin hezkirin. Divê hûn ji bîr nekin ku zarê xweş bihara dilan e.

ÇEWÎ

(22 Gulan - 21 Püşper)

Hûn pir zû bîr û baweriya xwe diguherîn. Êdî wisa bûye ku baweriya kesî bi we nemaye, heke wiha biçe hûn nikarin di tu karî de bi serbîkevin. Nebêjin: "Nandayî birçî nabin." Hinekî muhazakar bin.

KEVJÎL

(22 Püşper - 23 Tirmeh)

Li gorî baweriya hevalên we, hûn zehf dikenin. Ew baweriya hevalan dibe ku di van rojan de serê we bixe belayê, ji lew re hay ji xwe hebin. Nebin navgiran, menzel wêran. Devê bêdiran bi kîrî kenînê ji nayê.

ŞER

(24 Tirmeh - 23 Gelawej)

Hûn hez ji teralyê dikan, di nav mirovan de hûn bi vê xisleta xwe balê dikişînin. Li gorî we tiştê herî baş bêkarûbar rûniştina li ber TV-MED'ê ye, lê divê hûn ji bîr nekin, tav erdê di xemîlinê, kar mirovan. We anteneke peykan divê.

MËZİN

(24 Gelawej - 23 Rezber)

Hûn tim di nav dost û maliyan de bi tenêtiya xwe balê dikişînin, lê heke wisa biçe hûn tu caran nagîhîjin mirazê xwe, kurmê şîrî heta pîri. Rojekê berî rojekê dev ji tenêtiyê berdin û xwe bidin nav refen mirovan.

DÜPIŞ

(24 Kewçer - 22 Sermawez)

Awîrên we dilê mirovan qul dikin. Tê dîtin ku hûn di destê deyndaran de bêzar û lal bûne. Bi gotineke din êdî wisa bûye ku hûn dibêjin: "Lêxistina koremaran, nedîtina deyndaran." Lê ev rewşa xerab zêde najo.

KEVAN

(23 Sermawez - 21 Berfanbar)

Bi pir hêsanî hûn dilê mirovan dişikînin. Êdî bes e dost û hevalan di dest we de "illah" gotine. Pênc tiliyên destan nabin yek, wê hinek we bilevitînin. Çavên xwe negirin devê xwe venekin, serdestê zimanê xwe bin.

KARIK

(22 Berfanbar - 20 Nîbendan)

Hûn xwe tim li pişt mirovan vedîserin. Heta niha şermokiyê ji kesî re mal nekiriye. Rast e hevy hevy e, eyb li wê ji heye, lê evqas ji na. Tim dilê we bi hevalan dimîne, bila carekê ji dilê dost û hevalan bi we bimîne, ma ci dibe ?

DEWLIK

(21 Nîbendan - 11 Reşemi)

Ji ser ewran dakevin xwarê, her der wekî keskesorê ne rengîn û xweş e. Heke hûn ji xewna xwe hişyar nebin, dibe ku xelk ji we re bibêjin: "Aqil tune kîf dike, garis tune aşef dike."

MASİ

(20 Reşemi - 20 Nûr)

Hûn dikarin demeke dirêj di hundir de bimînin. Hûn bi vî awayî nikarin xwe ji belyan xelas bikin. Wekî kalikêne gotine: "Bibin gur ku gur we nexwin." Lê zêde ji bi ber bayê xelkê nekevin.

îsotêñ kesidandî

Mehmudê Hisê, ma-qulê (rispî) Kersivanê bû (Kersivanê, gundekî ji navçeya Masertê ye). Mirovîkî ji xwe hezkirî û hinekî ji dewlemed bû. Ka bi ci sedemê çûbû binya xetê (Sûrî) ez nizanim, lê li vegerê, nîvro li zivinga mala Anter dibe mîvan. Mîvaniya wî ji bo nimêja nîvro, bêhnvedan û firavinê bûye. Ew dixwaze di demek kurt de van bi cih bîne û rîwîngiya xwe bidomîne, ji ber ku kersivan tebakeke dûrî zivingê ye. Gorbuhişa Yada Fesla, diya Mûsa Anter ji malhazîrî nanek genîlî, tasek mast û hinek îsotêñ kesidandî datîne ber Mahmûdê Hisê. Mahmûdê Hisê firavînê dixwe û dibêje: "Yada Fesla, ev te ci huner di van îsotan de kiriye ku evçend xweş bîne? Bi çêj bûne?" Yada Fesla dibêje: "Lawo Mahmûd, Ew îsotêñ kesidandî ne. Tu huner ji wan re navê, hemû pîrek dizanin wan bikesidîn. Mahmûd Nexwe îsotêñ kesidandî evçend xweş in.

Hayê min jê nîn bû, de Xwedê mezin e. Ma ji îsotan pirtir û erzantir...."

Rojek yekî Reşmilî barek îsot dibe Kersivanê, firotinê. Bang dike: "Ha werin îsotan, ha werin îsotan bi kê." Anglo bi kayê. Îsot bi kayê diguherîne. Mahmûdê Hisê bangî yê Rişmilî dike, dibêje: "Barê xwe werîne li mala min vala bike û şalê (selfxe) xwe ji kayê dagire." Dû vê re bangî diya xwe dike; dibêje: "Yadê, ma tu dizanî îsotan bikesidîn?" Diya wî dibêje: "Çawa lawo, kesidandina îsotan tiştekî zor nîn e. Kûzan ji min re werîn ku îsotan ji we re bikesidînim, hem ji hûnê tiliyên xwe pê re bixwin. Ez diya te me. Kesidandina îsotan li bal min zehf hêsan e."

Diya Mahîûd radibe îsotan qul dike, çar kûza bi îsotan dadigre û ava xalf (bê xwê) berdide ser wan. Devê kûzan diseyîne û wan di avêje kîlerê. Mahmûd ji kulfet re dibêje: Payîzê, roja pêşîn ya rojiya remezanê, evarê çaxa fitarê emê devê

kûzêkî vekin, îsotêñ kesidandî bixwin, hûn dê bibînin, tiştek ji wan xweştir û bi çêtir nîn e."

Roj, heftê û meh di ser wan re derbas dibe, dibe pa-yîz, roja pêşîn ya rojiya remezanê, evarê Mahmûdê Hisê kûzêkî ji kîlerê tfne, zendika xwe hildike, devê kûz vedike û destê xwe radide hundirê kûz ku îsotan derxîne, ci dibîne? Li ser bextê Mahmûdê Hisê, xêr û gune dî stûyê wî de, wiha digot: "Wekî ku ez destê xwe têxim nav gûyê diya xwe. Bûbû nola virikê; helm û bîna genî jê difûriya" Radibe destê xwe diço, bangî diya xwe dike û dipirse: "Yadê, ma te ev îsot çawa kesidandibîn?" Diya wî dibêje: "Min îsot qul kirin, xistin kûz, ava paqîj berê ser de û devê kûzan seyand." Tu nabêjî piçek xwê ji tê de nîn bû. Anglo bêxwê çêkiri-bû. Ji xwe wê bibe virik û virika Pîra mala Hisê.

Î. OMERÎ

Mehmetçîk wê Ewrûpayê ji işxal bike!

Mehmetçîkên artêşa tirk ji başûrê Kurdistanê bi revarev vedi-kişin û li gorî agahiyê ARND'ê li nêzîkî sînorê Edirne û Kirkclareyê dicivîn. Li gorî çavkaniyê leşkerî, artêşa tirk haziriya işxala rojavayê Ewrûpayê dike.

Ev meheke ku artêşa tirk ketiye erdê başûrê Kurdistanê û ew der işxal kiriye. Li gorî rayedarên ji rîzê, ew nîzanim ji bo ci çûne Kurdistanê û vê gavê ji nîzanim ji bo ci li vir dicivîn. Rayedarekî ji rîzê, (navê xwe neda), ji ARND'ê re daxu-

yand ku, li rojaveyê Ewrûpayê Parlemento û hikûme-ta Kurdistanê hatiye flankirin. Ew ditîrsin ku li Ewrûpayê Kurdistanek were ava-kirin. Ji bo vê yekê ji haziriya işxala Ewrûpayê dike. Li ser vê mijarê muxabîrê ARND'ê bi rayederekê hikûmeta tirk re axivî. Rayedar ji muxabîrê ARND'ê re gotiye: "Me istixbarat stan-diye, wê li rojavaya Ewrûpayê Kurdistanê ava bikin, li gorî agahiyê ku itirafkan dane me, serokê PKK'ê Abdullah Öcalan talîmateke wiha daye: "Bila kurd tev

herin Ewrûpayê. Emê Kurdistanê li Ewrûpayê ava bikin." Em nikarin musadeya vê yekê bidin. Ev mudaxele-ya karê me yê hundir e. Êdî em nikarin bisekinin. Parlemento avakirin, hikûmet çêkirin, eşkere ye wê Kurdistanê ji avabikin. Em ji boku xwe biparêzin divê Ewrûpayê işxgal bikin."

Neteweyê Yekbûyi, Konseya Ewrûpayê û dewlet û saziyên navneteweyî bala Tirkîyeyê kişandin û piştre tewra Tirkîyeyê protesto kîrin.

ISMET ÜSIF

Li Tirkiyeyê di 1'ê Gulane de kedxwarî hate protestokirin

BI SEDHEZARAN KEDKAR MESIYAN

"Yek gulan, cejna karker û xebatkar." Ev slogan, bi sedsalan e ku li hemû dinyayê ji aliyê karkeran ve tê avêtin. Di 1'ê gulana 1886'an de karkeren Amerikayê li Şikagoyê livbaziye pêk anîn û di vê livbaziye de 6 karker hatin kuştin. Ji wê rojê û heta fro, rêxistinê karkeran, her roja salvegera vê livbaziye yanî 1'ê gulane, weki semboleke serhildan, berxwedan û yekîtiya karkeran flan kirin.

Li Tirkiyeyê ev cejn, tu cari bi awayekî resmî nehat qebûlkarin. Hema hema di hemû pîrozkarinan de bûyer derketine û heta fro bi dehan kes, di van bûyeran de mirine. Ji salên 70'yî bi vir de kurd jî, bi awayekî besdarî van pîrozbahiyen dibin. Lî li welatê kurdan (bakurê Kurdistanê) ev roj, fro jî di nav de, hema hema hergav ji bajarê Tirkiyeyê bêtir, hatiye qedexkirin.

1 GULANA 1995'AN

Li Stenbolê, li meydana Kadıköyê bi dehhezaran însan, ji bo pîrozkarina 1'ê gulane civiyan. Bi pêşkeshî û organîzakirina Platforma Demokrasiye, meydana Kadıköyê hate dagirtin. Li gorî salên din, isal tu bûyeren cidî derneketin. Di mitingde sendikayen Tirkiyeyê yên mezin Türk -ls û DISK (Konfederasyona sendikayen Karkeren Şâreser), sendikayen kar-

mendan, rêxistin, parti, komele, kovar û rojnameyên çepgir, HADEP, NCM (MKM) û gelek kesen din besdar bûn. Ji bilf Stenbolê, li Enqere û İzmîre û Edinneyê (li Edinneyê pişti 17 salan cara yekemîn bi awayekî legal) bi hezaran kesî, ji bo 1'ê gulane miting û meş çekirin.

KURDAN LI EWRÜPAYÊ PİROZ KIR

Bi munasebeta 1'ê gulane, kurdên ku li Ewrûpayê dijîn geh bi yekîtiya sendikayen wan welaletan û geh jî bi pêşkeshîya xwe li gelek bajaran livbaziye 1'ê gulane çekirin. Li bajarê Almanyayê Kurdistanîyan, bi pêşkeshîya Eniya Rizgariya Neteweyî ya Kurdistanê (ERNK) besdarî van livbaziyan bûn. Li Frankfurtê bi pêşkeshîya sendikayen alman, rêxistinê tirk û ERNK'ê nêzî 10 hezar kesî meş çekir. Li Kölnê 5 hezar kes, li Hannoverê 20 hezar kes, ji van 2000 kes kurd û tirk bûn, besdarî miting û meşan bûn. Ji bilf van meşan, li Dotmundê 1300 Kurdistanî, bi flama û alên ERNK'ê li Offenburg 650 û li Bremen û Kralsruhê jî gelek Kurdistanî bi govend, stranen xwe û li bajarê Almania Ulm, Hamburg, Bader, Stuttgart, Nürnberg, Mainz, li paytexta Avusturya Viyana, li paytexta Yewnanistan li Atinayê, li pay-

texta Bulgaristan li Sofyayê (Zêdeyi 500 kes) li bajarê Fransa, li Marsilya û bi taybetî jî li Parîsê (3000 hezar kes bi alên ERNK'ê besdar bûn) Kurdistanîyan 1'ê gulane bi meş, mîsing û livbaziyan pîroz kirin.

Li hêla din li bajarê Almanyayê li Osnabrücke sendikaya alman DGB ji bo ku ERNK daveti pîrozbahiyê nekir, ji

li gelek bajaran pancartan ku li ser wan navê PKK û ERNK'ê hebûn, di navbera polis û ciwanen kurd de bû sebebê pevcûnan.

Jİ BO 1 GULANÊ KÊ ÇI GOT?

PKD (Parlementoya Kurdistanê ya li Derveyî welêt): "Rizgariya kedkarê Kurdistanê bi rizgariya neteweyî de

kedkaran bi rizgariya neteweyî ve girêdayiye. PKD li ser bingeha têkoşna neteweyî bilind bûye. Rizgariya Neteweya Kurdistanê, hêza xwe ji kedkarê Kurdistanê distine.

Em bi munasebeta vê rojê, hem piştgiriyê di din xebat û têkoşna kedkarê Kurdistanê û Tirkiyeyê û hem jî li cem kedkarê dinyayê ne. 1'ê

yê herî pêşketî ye. Di vê dewra ku imperialist û paşverûyan hêviya mirovatiyê şikandiye, partiya me xwe weki nûnerê mirovatiya pêşverû dibîne.

Ji bo partiya me û gelê me ev 1'ê gulane, dibe 1 gulana şer. Di vê 1 gulane de partiya me û gelê me, di nav şerê azadiyê yê pîroz de, pêwistîyen sosyalizmî jî bicîh tîne. Di kongreya 5'an a tarixî de xebata partiya me bi Newrozê bêtir bûye. Ji sala me ya nû Newrozê, heta cejna me ya kedê 1 gulane, di 40 roj de me geleb derbe li artêsa tirk ya faşist xistiye.

Di vê çarçeweyê de partiya me, gelê Kurdistanê yê hemû Parçeyan, ji bo roja 1 gulane ya yekîti û piştgiriyê, daweti têkoşîne dike. Em hemû welaletparêz û hêzen siyasi yê Kurdistanê ji bo fîfadakirina şertên ku hatine amadekirin û ji bo pêşxistina demokrasiya kurd, daweti xebatê dikin.

HADEP: "Divêt 1 Gulane di nava astî û azadiyê de bê pîrozkarin."

"Ew kesen ku xwestin naveroka cejna Newrozê biguherînin, dixwazin naveroka cejna 1'ê gulane jî biguherhinin û wê bikin cejna bîharê. divêt em li aşıyê, biratiyê, demokrasî û mafîn mirovan bi xwedî derkevin. Ji berê bêtir, divêt em sîngâ xwe bidin ber bombezîn ku li kurdan dîbarin."

Navenda Nûçeyan

Di 1'ê Gulane de li Kadıköyê bi pêşengîya rêxistin û komeleyen demokratik girseyen gel meşyan.

aliyê 250 Kurdistanîyan ve hate protesto kirin.

Di van meş, miting û livbaziye ku Kurdistanîyan li Almania û dawleten Ewrûpa yê din pêk anîn de sloganen wek; "Bijî Serok Apo", "Bila qedexebûna PKK'ê rabe" "Bijî PKK" û hwd. hatin avêtin. Li gorî agahîyan ajansa Kurd-A'yê

girêdayî ye."

"Hem li dinyayê û hem jî li welêt kedkar, xwedî problemen giran in. Li welatê me, ji bo ber tehakûma kolonyalist, kedkar bêtir di bin pêkutîyan de ne. Ewlehiya wan a kar jî tune. Siyasta kolonyalist, tesra pir xerab li kedkaran kiriye. Ji ber vê yekê, rizgariya

gulanê li karker, kedkar û gelan pîroz be."

PKK-KN (Komîteya Navendî): "Gelê me û partiya me, di 1'ê gulane de şerê azadiyê yê pîroz dide."

"1'ê gulane sembola yekîti, piştgirî û têkoşna rojeke nû û bi hêviye.

Partiya me PKK, nûnerê vê livbazi û hêviye

Di 6'ê Gulana 1972'yan de Deniz, Yusuf û Hüseyin hatin qetikirin

Divê kulîlk bijîn

D i jiyana şînahî de kûlîlk nîşana hebûnê ne. Şertên hebûna mirovahiyê ji ciwanî ye. Tu kes, an ji tu civak jiyana xwe bê wan nikare bidomîne. Heke problemeke ciwanan hebe, ne mimkûn e ku civak xwe ji tesîra wê problemê bi-parêze. Ji ber wê yekê tê zanîn ku xelkê ku li ciwanen xwe baş nefikire, ji dahatûya xwe hêvi biriye.

Komara tirk di navbera salen 68-95'an de mîna giyotîna fransîzan li ser ciwanen xwe dixebe. Dikuje, dikuje lê dîsa ji têr nabe.

Di sala 1972'yan de Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan û Hüseyin Înan li Girtîgeha Enqereye ya Navendê hatin darvekirin. Ew her sê ciwan jî rîberen tevgera ciwanen şoreşger bûn. Ji xeynî vê ew rîber û endamên rêxistina

Deniz Gezmiş

Yusuf Aslan

Hüseyin Înan

THKO'yê ango Artêşa Rizgariya Gelê Tirkîye û bûn. Daxwaza wan a yekemin û herî mezin; dinyayeke bêkdx-

warî, bêşer û jîyanekê birûmet bû.

Deniz, Yusuf û Hüseyin ji bo baweriya xwe, bi serê bilind cûn

ber sêpiyê. Ew bêtirs û bikêfxweşî cûn mirinê.

Banga roja 6 gulana 1972'yan ne tenê darvekirina wan 3 ciwa-

ESNAS MAYA

LI SER KOÇBERIYA KURDAN HEVPEYVİN BI DÊ Û BAVÊ FERHAT TEPE, İSHAK Ü ZUBEYDE TEPE RE

'WÊ ROJEKÊ HEMÛ KURD DAGERIN WELATÊ XWE'

Me nedixwest em mihacir bibin. Em bi zorê mihacir kîrin û kurdên ku hatine metropolan jî, ji halê xwe ne memnûn in.

Ew ïnsanên ku gundê wan hatine şewitandin, malên wan hatine tehrîpkirin, lêxistine hatine vir. Ew bi zorê ji Kurdistanê derxistine. Eger ku bi zorê nebûya, niha ew çadirê ku anîne danîne metropolan, di serê çiyayên xwe de jî dikaribûn çadirênen xwe çêkirana û li wir bimana. Vêga nahêlin di bin wan çadiran de jî bimînin. Niha çawa em ne memnûn in, ew kurdên mihacir ên din jî ne memnûn in. Daxwaza me ew e ku em dagerin welatê xwe.

Li ser siyaseta dewletê, ya ku li ser gelê kurd pêk tîne fikra we ci ye, hûn dikarin bi ci terhî şirove bikin?

İshak- Dewleta tirk hebûna miletê kurd ji ewil ve înakir kiriye. Ji roja ku cumhûriyet ava bûye heta fro, 70 û çend sal e, tim û tim got: "Kurd nîn in." Niha dibêjê kurd hene, lê mafêwan qebûl nake. Em jî dibêjîn ku kurd hene, kurd jî miletek in. Mafêwan ên ïnsanî hene.

Dewleta tirk di vê gina xwe de jî dikeve nakkîyê. Heta niha digot: "Kurd nîn in, heqêwan jî nîn in," niha hebûna kurdan, lê heqêwan qebûl nake. Halbûku ev ne wisa ye, dema tiştek hebe, heqê wî jî heye. Ew tişt jî herkes jê re dibêjîn heqê ïnsanî, mafêwan ïnsanî.

Kurd cîma tê kuştin, dewlet cîma kurdan diküje?

İshak- Dewletê pêşî înakir dikir, digot kurd nîn in, fîca niha jî dibêjî: "Ku kurd hene, emê bikujin, belkî em biqedînin." Em jî dibêjî: "Ew ne mimkûn e."

Li Kurdistanâ Bakur de tenê, ji 20 milyon zêdetir kurd hene, bi kuştin ev gelê hanê na-

qed. Bi kuştinê heq nayê saffîkirin. Heq, bi qebûlîkirinê tê saffîkirin, doz bi qebûlîkirinê tê saffîkirin. Ev gelê hanê ku heqê wî bê dayîn, dawewê gavê xelas dibin, nexwe doza miletê kurd tu wextî xelas nabe. Cînanan dibêjîn: "Kürt Sorunu Türkiye'de yoktur (Li Tîrkiyeyê pirsgirêka kurdan nîn e)", madem wisa ye, ev daweya hanê ciye, nexwe ev şerê hanê bi kê re ye, 2500 gund cîma hatine xwelîkirin, hatine şewitandin, bi hezaran ïnsan cîma hatine kuştin? Çawa ku dewlet fidia dike dibêjî: "Na, şerê me ne bi kurdan re ye, tenê bi rîexistinê re ye." Ev ne rast e, ew derew e.

Madem wisa ye ev 2500 gundên kurdan cîma hatine valakîrin, şewitandin, ewqas miletê kurd hatine surgûnkîrin, bêmal, bêcîh û bêwar perişan bûne. Bi hezaran ïnsan bi cinayetên "failê meçhûl" hatine kuştin, dewlet bi destê xwe, bi destê polîsên xwe û bi destê JITEM'ê, bi destê TIT'ê dide kuştin.

Hûn dibêjîn dewletê kiriye, dewlet di nava xwe de ne yek e, ne parçeyek e?

İshak- Di nava Meclîsa Komara Tîrkiyeyê de Komîsyona Lîkolîna li

ser Cînayetên Failê Meçhûl heye. Ev ji salekê zêdetir e ku ava bûye. Em vê dizanin, me jî çûye doz û daweya xwe di wir de gotiye, ev komîsyon jî çûye lêkolînên xwe kirine. Ew roj min li çapemeniyê hinek guhdar kir, lê em nizanin baş e gelo, di wê raporê de ci heye ci tune ye hê jî bi awayekî vekirî nabêjîn.

Wisa tê zanîn ku komîsyonê bi xwe qebûl kiriye ku ew cinayetên failê meçhûl jî aliye dewletê ve hatine kiri. İcar ev cinayet, ewê ku dewletê fdare dikin, wan bi xwe qebûl kiriye, jixwe înkara wan abes e. Serokwezîr bi xwe jî wê rojê di axaftina xwe de dibêjî ku JITEM yanî Teşkilata İstixbarata Jandarmayê heye. Heta niha digot nîn e.

Digotin ku işkence nîn e, bi xwe wezîrên dewletê dibêjî: "Jî temamî qereqolan me aletên işkenceyê berhev kiri." Yanê aletên işkenceyê hebûn, gelê me, ïnsanên me di wir de dihatin işkencekîrin, dihatin kuştin. Niha nîrîn ku êdî nikarin vê yekê veşerin ji dînyayê re, fcar dibêjî: "Me alet berhev kiri." Belkî alet berhev nekîrine jî, armanca wan ew e ku ïnsanan bi terzekî din

bixapînîn.

Gelo mirov dikare bîbêje ku dewlet jî metodê xwe diguherîne. Wê dîsa eynî kîrinênu ku kîrine, ïnsanên ku kuştine, li wan işkence kiri, içar bi şeklekî din, bi terzekî din bikin?

İshak- Ew cinayetên "failê meçhûl", işkence, qetîfam, şewitandin û valakîrina gundan ku dewletê heta niha kiri, hemû eyan bûne. Hem miletê me, hem temamî miletê dînyayê jî haydar bûne, dewlet vê carê dixwaze ku kîrinênu xwe bi terzekî wisa çêke ku içar dînyayê pê bixapîne.

Çawa ku ev çend sal e dibêjî: "Me paketa demokrasiyê hazır kiriye, emê jî bo mafêwan mirovan ew qantûnên ku li dijî mafêwan mirovan e rakin an jî biguherîn." Tu wextî jî tiştekî wisa nekîrine û nakin jî.

Beriya 84'an ji bo kurdan çawa bû û pişti 84'an çawa bû, di vê navê de ci guherî?

İshak- Niha tê zanîn ku her çiqas berê serhildan çêbûne jî, tu wextê nehatîye ser qâdeya fro. Bi vî qasî fireh, bi awayekî zanîstî çênebûne û bi pêş ve neçûne. Ev jî nîşan dide ku, serhildan kurdan ên berê bi awavekî feodal bûne, ser-

hildanen eşîri bûne. Lewre pê re neçûye û doz xelas nebûye. Yanî di tarîxê de gelek carî kurdan serî hildaye, beriya cumhûriyetê jî, heta di wexta Abdulazîz de jî miletê kurd bi awaye eşîri û axatiyê rabûne, lê pê re neçûye.

Lê hereketen kurd ku çêbûne, bûne hîm û bin geh û tecrûbe ji hereketen fro re. Yanî miletê kurd êdî fêm kiriye ku bi wî terzî, bi wê usûlê na-çe. Kurd êdî şiyar bûne. Hereketa pişti 84'an ji hereketen berê ders standiye, fîr standiye ku ew hereke bi wê terza berê nameşe. Xelkê me jî êdî dînyayê bêhtir fêm kir, terza têkoşînê ya dînyayê çêtir dît. Èdî tê zanîn ku ev tevger jî, ne qewmî ye, ne eşîri û feodal e, tevgereke bizanebûn û ya gel e.

Ev hereke li başûrê Kurdistanê, li bakurê Kurdistanê, li her çarparçeyen Kurdistanê jî, di serê her kurdekkî de eynî amac e. Ji ber vê ev hereket temamî gel hilde de nav xwe û temamî gel jî bi vê hêvîdar dibe, baweriya wî zêdetir di-be.

Li bakurê Kurdistanê gel serî hildaye mejiyê wan, rihê wan guherîye, feqet ev serhildan, serhildana mejî û rih li başûrê Kurdistanê nayê dîtin. Li ser vê yekê hûn dikarin ci bîbêjî?

İshak- Me berê jî got, tevgeren ku li Kurdistanê, berê çêbûne bi rîberiya feodal, bi axayan, şêxan çêbûne û hê jî eynî wisa didomin. Em dibêjîn vê terzê êdî iflas kiriye, ew terza me nabe armanca serxwebûnê. Lê li bakurê Kurdistanâ ev hereka ku heye ne bi finisiatif û bi rîberiya feodal e.

Hinek şert û şurtên formasyona neteweyî hene. Her çiqas berê, kurd bi dehsalan têkoşîne jî, di armanca wan de

Digotin işkence nîn e, bi xwe wezîrên dewletê dibêjî:
"Jî temamî qereqolan me aletên işkenceyê berhev kiri." Yanê aletên işkenceyê hebûn, gelê me, ïnsanên me di wir de dihatin işkencekîrin, dihatin kuştin. Niha nîrîn ku êdî nikarin vê yekê veşerin ji dînyayê re, fcar dibêjî: "Me alet berhev kiri." Belkî alet berhev nekîrine jî, armanca wan ew e ku ïnsanan bi terzekî din bixapînîn.

İshak û Zubeyde Tepe bi hev re têne dîtin.

serxwebûna welêt nîn bûye. Di derecaya yeke-mîn de axatî û eşîrî mu-hîm bûye. Lî li ba me ne wisa ye. Ji bo-me her tişt ji bo gel e.

Bi hezaran gund han-tin valakirin û şewitan-din û ji ber wan yekan kurdên me ji wan deran hem ji bajaran, hem ji, ji gundan revîn hatin metropolên wekî Îzmîr, Enqere, Stenbol, Edene, Mêrsîn û hwd. Hûn di-karin behsa psîkolojiya wan bikin?

İshak- Dema mirov ji welatê xwe dûr bikeve, ji mecbûrf be, pir zehmet e û zor e. Li gorf fikra min, xeyal û daxwaza her kurdî ew e ku careke din vegere ser axa xwe, ser welatê xwe.

Zübeyde- Li gorf min ji, me nedixwest em mi-hacir bibin. Em bi zorê mi-hacir kirin û kurdên ku hatine metropolan ji, ji halê xwe ne memnûn in. Ew însanên ku gundê wan hatine şewitandin, malên wan hatine tehrîp-kirin, lêxistine hatine vir. Ew bi zorê ji Kurdistanê derxistine. Eger ku bi zorê nebûya, niha ew çadirênu ku anîne danîne

metropolan, di serê ci-yayê xwe de ji dikari-bûn çadirênu xwe çêkira-na û li wir bimana. Vêga nahêlin di bin wan çadi-ran de ji bîmîn. Niha çawa em ne memnûn in, ew kurdên mihicir ên din ji ne memnûn in. Daxwaza me ew e ku em dagerin welatê xwe.

Niha dewlet, Kurdis-tanê vala ji bike, dema kurd doza xwe, welatê xwe ji bîr nekin, di da-wiyê de muheqeq dê da-gerin welatê xwe. Dew-let nikare rî li ber vî tişt bigire.

Hin kes dibêjin şerê çekdar zerarê dide gel. Hûn wan kesan çawa dinirxîn?

İshak- İro dewlet li Kurdistanê 'Zema Apo' dide memûrên xwe, dide karkerên xwe. Kurdên cehş ên ku li ba dewletê ne, ku xwîna wan pênc pere nake, dewlet tîne meaşê dide wan, silehê dide wan û wan weki qehreman nîşan dide. Se-beb kî ye? Eger ne hebû-na têkoşînê bûya, dewletê pênc qırûşen xwe bi wan dida? Ku mirov baş binêre, em dibînin ku ceşen kurdan ji, leş-

kerên dijmin û polîsîn dijmin ji, ji ber sebeba çekdariyê li Kurdistanê meaşekî zêde distîn. Ew polîsîn ku li Enqere, Stenbol, Îzmîr û hwd. de ne 10 milyonî bistîne, ên li Kurdistanê ji 20 milyonan zêdetir distîne. Lewre dewletê pir tişt qebûl kirine ku ewqas pere di-de.

Eger rojek zarokên wan însanan rastiyê hîn bibin, ji dînyayê fêm kirin, ez sibe bawer im ku wê tû bikin qebrê bavê xwe. Wê bêjin: "Wey, ne-let li bav û qebrê wan be." Gerçî iro ji mînakîn wisa hene. Mesela yek ji wan Mustafa Zeydan e. Mebûsê Hekariyê ye. Xwe daye milê Tansu Çillerê. Dijminatiya ku bi kurdan re ew dike, incax Türkeş dike. Digel vî qa-sî, kurê wî dahî ne di rîza wî de ye, ne di rîça wî de ye, ne di fikra wî de ye.

Îcar ew însanên ku dibêjin, ne bi çekdarî bû-ya, belki çêtir bûya, çek-darî Kurdistan xwealfî kir, însan revîn hatin, ew van heqşqetan nabînin, xwe dixapînin.

Kurdan ku ji welêt ji

neçarî derketine wê bi çi awayî karibin xwe muhafaze bikin; da ku çanda xwe, zimanê xwe, erf û adetên xwe ji bîr nekin?

Zübeyde- Pêşî divê kurdên zane ji bo pêşve-çûna gelê xwe bixebeitin. Wezîfeya ku ji wan tê xwestin bînin cih. Gerek e di nav xelkê xwe de bi-gerin, zanîna xwe bidin gelê xwe, rîberiyê ji wan re bikin, rî nîşanî wan bidin. Dema gel van ji bi-bîne û bizanibe wê têkoşîn bi pêş ve here.

Dewletê digot, "Emê kurdan ji welatê wan derxin, bila herin metro-polan, zimanê xwe ji bîr bikin, çanda xwe ji bîr bikin, asîmîle bibin." Jix-we ev 20-30 sal berê ji hebû. Mirov di metropo-lan de be ji, zêde ne mu-hîm e. Çunkî em dibînin kurdên ku koç bûne metropolan, dîsa ji jiyanâ xwe ya kurdîtiyê de-wam dike, bi zimanê xwe xeber didin, bi çan-da xwe ji dizanin. Dibe ku li ser hinek însanan tesîrîne nebaş bihêle, lê ev tiştî normal e.

Ne li Kurdistanê û ne ji li metropolan reheti ji

kurdan re nîn e. Divê tewra kurdan çawa be li ber van kîrinê dewletê?

İshak- Tu milet bi kuştin û bi tirsandinê xelas nabe. Ez di wê baweriyyê de me ku tirsê belkî hinek tişt qewî kirine, serê wî qewî kirine, lê ev tirs wê çiqas dom bike. Tarîxê ji nîşan daye ku e-qûbeta dewletên zâlim û xwînmij dibe ci.

Em dizanin ku dema erdek, cotek, zeviyek bê şewitandin, tevlîhevki-rin, ew giyayênu ku tê de ne hemû winda dîbin, hişk dîbin. Salek di ser re derbas dibe, baran diba-re, germahî ji lê dide, tu lê dinêri, çêreyeke çêtir, bêhtir şîn dibe. Bila bere-dayî tu kes wisa xwe ne-xapîne.

Hûn li ser TV-Medê ci difikirin?

İshak- Weşana TV-Med'ê ji bo kurdan zehf muhîm e. Lewre, di televizyonê de mirov hem dibîne, hem ji seh dike, ji ber wê ji ew dike, gelek tesîrî li ser însanan bihêle. Daxwaza min ew e ku, ci ji destê kî were divê ji bo xizme-teke wisa bixebite. Heta

ne tenê ji bo TV-Med'ê, divê 10 kanalên televizyonê, 10 radyo ava bibin. 100 heb dibistan çêbin, 100 heb kovar û rojname bîn derxistin. Bi zimanê kurdî ci ji destê me were divê em bikin. Dema ku me ew bi dest xistin, hûnê bibînni ew tîrsa ku me li ser xeber da, ew ji radibe. Yanî baweriyya gel çêdibe.

Zübeyde- Dema ku TV-Medê weşana xwe zêdetir bike, programên cihêring derkevin, dê gelek baş bibe. Dê zimanê kurdî ji bi vî awayî zehf bi pêş ve here. Mesela dema xêzeffilm (çizgi film) derdikevin, za-rokên hûr tev li ber dici-vin, zehf ji kîfa wan jê re tê. Divê TV-Medê saeta xwe ji zêdetir bike. Ez wisa bawer im ku ev televizyon ne tenê zimanê zarakan, wê yê mezinan ji xurttir bike.

Wekî gotina dawî, tu tişt bi daxwazê, bi gotinê hel nabe. Lewre daxwaz û gotin xelas nabe. Divê mirov tiştî dibêje bike ji.

HEVPEYVİN:
AYNUR BOZKURT
SUUT KILIÇ

Ser hem li bakur hem jî li başûr berdewam e

Leşker xwe li ber gerîla ranagirin

Gerîlayên ARGK'ê di meha avrêlê de jî livbaziyên xwe domainin. Ji Başûr heta Botan, Serhad û Dersimê, heta navenda bajar û navçeyan êrîş û livbaziyên gerîlayan pêk hatin. Tevî fîmkânên teknik û bikaranîna çekên kîm-yewî, hêzên KT'ê bi ser neketin û zayfâtên mezin dan.

26.4.1995

Gerîlayên ARGK'ê li Haftanînê êrîş birin ser komek leşker. Di vê êrîş de 10 leşker mirin, ew çend leşker jî birîndar bûn. Dîsa li Haftanînê komek gerîlayan êrîşek birin ser hêzên dewletê û 32 leşker kuştin. Di vî şerî de binbaşiyek, qomutanekî tîman, gerîlayek mirin û 3 gerîla jî birîndar bûn.

Li Behdînan, gerîlayên ARGK'ê li ser girê Burcelaya Mazî êrîşî ser hêzên dewletê kirin, di vê êrîş de leşkerek mir. Pişti livbaziya gerîlayan, di navbera hêzên dewletê de munaqeşe derket. Munaqeşe di demekê kurt de zivîrî şer, di vî şerî de leşkerek mir û 3 leşker jî birîndar bûn.

Gerîlayên ARGK'ê li Behdînan, li Yekmalê hêzên dewletê xistin kemînê. Di vê kemînê de 19 leşker mirin. Gerîlayên Arteşa Rizgariya Gelê Kurdistanê (ARGK) pişti vê livbaziyê dest danîn ser 8 çekên G-3, çekekê lawê, 10 jarjorê G-3'yan, 3 kon, 3 roketên B-7'an, 50 berikên G-3, yan 50 berikên BCK'ye, 2 şerîdên keleşê, 7 çantê û hwd.

Hêzên dewletê li Botan, li Ciayê Jina 9 gun-

dî kuştin. Cesedê 5 gun-diyan ji aliyê gerîlayan ve hatin dîtin. Hate gotin ku ew bi awayekî hovane hatine kuştin.

27.4.1995

Di navbera gerîlayên ARGK'ê û cerdevanan de li Çolemêrgê li warê Mergeyê şer derket. Di vî şerî de 2 cerdevanên gundê Hedîshîliyê, 2 cerdevanên Yekmalê û yet jî ji gundê Beco ji aliyê gerîlayan ve hatin kuştin.

Gerîlayên ARGK'ê li Haftanînê li ser Girê Sîpanê ji çar milan ve êrîşî hêzên dewletê kirin. Di vê livbaziyê de şer 4 saetan dom kir, der heqê mirî û birîndaran de tu agahî negihîstine desten me.

Li Giyê di Gelyê Perî de, di navbera gerîla û hêzên dewletê de şer derket. Di vî şerî de, der heqê mirî û birîndaran de tu agahî bi dest neketin.

Hêzên dewletê di ve-kışına Başûr de, li Behdînan, di warê Kînyanîşê de li 3 cihan pêl mayînên gerîlayan kirin. Bi teqandina mayinan 5 leşker mirin, nêzîkî 20'an jî birîndar bûn.

Li Behdînanê, li ser Girê Mazî hêzên dewletê ketin kemîna gerîlayên ARGK'ê, pişti vê kemînê di şerî gerîla û hêzên dewletê de 7 leşker mirin, ewqas jî birîndar çebûn.

Li Behdînan, di Warê Kînyanîşê de leşkeren tirk li çar cihan pêl mayînên gerîlayan kirin, 5 leşker mirin 3 leşker jî birîndar bûn.

28.4.1995

Li Botan li ser Girê Zaman hêzên dewletê ketin kemîna gerîlayên ARGK'ê. Pişti vê kemînê, di navbera gerîla û hêzên dewletê de şer derket, 3 leşker mirin û 2 leşker jî birîndar bûn.

Gerîlayên ARGK'ê li navenda Cizîrê êrîş dan ser lojmanen polisan. Li gorî agahîyen gerîlayan, di vê êrîşê de lojmanen (xaniyên) polisan rûxîn.

Li Haftanînê, li Girê Sîli gerîlayên ARGK'ê girtin ser hêzên dewletê, di vê êrîşê de 20 leşker mirin.

Di navbera warên Basyayê û Keriya Beriya de hêzên dewletê pêl mayînên gerîlayan kirin û 6 leşker mirin. Ev de-ver li başûrê Kurdistanê dikeve.

Li Dara Hêne pişti sa-et 12'yan gerîlayên ARGK'ê li warê Akdağê êrîş birin ser leşkeren dewletê. Gerîlayan di vê êrîşê de bi bombeyen destan nêzîkî 20 leşker kuştin, gelek jî birîndar çebûn.

Gerîlayan riya di navbera Wanê û Tûxê de birîn û nêzîkî 50 erebe dan sekinandin, kontrola nasnemeyan kirin. Ji hêla din, gerîlayên ARGK'ê li Elîhê borîyên petrolê bombe kirin.

Li navçeya Dêrsimê, li Nazimiyyê Warê Hakişê, di navbera gerîlayên ARGK'ê û hêzên dewletê de şer derket. Di vî şerî de der heqê mirî û birîndaran de tu agahî bi dest neketin.

Gerîlayên ARGK'ê êrîş dan ser Tabûra Bes-pîne. Li gorî agahîyen gerîlayan, wan di vê êrîşê de bi roket û bi çekêن giran heta berê sibê tabur serûbin kirin.

Li Sasonê hêzên dew-

letê gundê Şêxika şewi-

tandin. Pişti vê yekê gerîlayên ARGK'ê êrîş bi-

rin ser leşkeran, 3 leşker mirin.

Gerîlayen ARGK'ê li

navenda Dersimê li ser

Girê Batmanê hêzên

dewletê xistin kemînê, di

vê bûyerê de 3 leşker û

gerîlayek mirin, 5 leşker

jî birîndar bûn.

29.4.1995

Li Behdînan li Warê Avaşîn hêzên dewletê ji 10 milan ve dest bî ope-rasyonê kir. Di vê ope-rasyonê de, yekineyek

leşkeran di operasyonê de ket kemîna gerîlayan. Dû re di navbera gerîla û leşkeran de şer derket, di vî şerî de gelek leşkeren dewletê mirin.

Firokeyên komara tirk li Behdînan li ser gundê Hamdu, Caca û Barzan bombe barandin. Li gorî çavkaniyên herêmê, gelek mal hatin wêrankirin. Derbarê mirî û birîndaran de agahî bi dest neketin.

Dîsa li Behdînan li gundê Herkînê di navbera gerîlayên ARGK'ê û hêzên dewletê de şer derket. Di vî şerî de der heqê mirî û birîndaran de tu agahî bi dest neketin.

Gerîlayen ARGK'ê êrîş dan ser Tabûra Bes-pîne. Li gorî agahîyen gerîlayan, wan di vê êrîşê de bi roket û bi çekên giran heta berê sibê tabur serûbin kirin.

Li Sasonê hêzên dewletê gundê Şêxika şewitandin. Pişti vê yekê gerîlayen ARGK'ê êrîş birin ser leşkeran, 3 leşker mirin.

Gerîlayen ARGK'ê li navenda Dersimê li ser Girê Batmanê hêzên dewletê xistin kemînê, di vê bûyerê de 3 leşker û gerîlayek mirin, 5 leşker jî birîndar bûn.

30.4.1995

Gerîlayen ARGK'ê girtin ser deriyê Xabûrê. Di vî êrîşê de 4 leşker û xebatkarekî Gumrukê mirin, deriyê Xabûrê jî ji gelek aliyan ve bi roketan hat tehrîbkirin.

Gerîlayen ARGK'ê li Başûrê Kurdistanê li Warê Bezeleyê hêzên dewletê xistin kemînê. Dû re di navbera gerîla û leşkeran de şer derket, di vî şerî de 2 leşker mirin, 2 leşker jî birîndar bûn.

Dîsa di vî şerî de gerîla dest danîn ser 3 roketên B-7, (Bîsiving) 300 berikên BCK'yan û şerîdên wan, 500 berikên Doçkayan û şerîdên wan û 6 bombeyen destan.

Li Başûr gundê Tel-fîk, Hîda, Reçbiraxe, Tel-can, Rexa, Taco û Koçerîx ji aliyê firokeyen komara tirk ve hatin wêran kirin. gelek mirov di wan gundan de hatin birîndar kirin.

Li Behdînan li warê Merdî gerîlayen ARGK'ê cerdi ser komek leşkeren arteşa tirk kirin. Şerî di navbera gerîla û leşkeran de 3 saetan dom kir û 5 leşker jî mirin. Gerîlayan di vê livbaziyê de dest danîn ser 1115 mayînên cur bi cur.

1.5.1995

Li Haftanînê li der û dorê Girê Bozde, hêzên dewletê ketin kemîna gerîlayen ARGK'ê. Di vê kemîne 4 leşker hatin kuştin 3 jî birîndar bûn.

Gerîlayen ARGK'ê li deriyê Xabûrê êrîş dan ser hêzên dewletê. Şerî di navbera gerîla û hêzên dewletê de saet li dora 12'yan dest pê kir û heyâ saet 6'ê êvarê dom kir. Der heqê mirî û birîndaran de tu agahî bi dest neketin.

Li Şîrnexê di navbera warê Mişare û Ciayê Sipî de, di navbera gerîlayen ARGK'ê û leşkeran de şer derket, di vî şerî de 3 gerîla mirin. Gerîlayan di vî şerî de çekekê MG-3, çekeke karnas û çekeke M-16 bi dest xistin.

Gerîlayen ARGK'ê li Dersimê êrîş dan ser alaya Kîrmîzîkôprüyê di vê êrîşê de leşkerek mir, 16 leşker jî birîndar bûn.

Kurd-A/Welatê Me

DIK

'Kurdbûn' talûke ye

Dadgeha İdariya Bilind a Almanyayê siyaseta komara tirk ya li diji kurdan mahkûm kir. Dadgeh bi qerara xwe siyaseta dewleta alman jî mahkûm dike.

Dadgeha İdarî ya Bilind a Scheswig-Holstein di doza pen-aberekî kurd de qerarek stand. Li gorî qerara dadgehê, "kurden ku ji herêma taybet a Tirkiyeyê têr, divêt serlîdana wan a penaberiyê were qebûlkirin." Dadgeh, "kurdbûna li Tirkiyeyê" bitalûke dibîne û kurdbûnê ji bo qebûlkirina muracata penaberiyê bes dibîne. Dadgehê muracata kurdên penaber qebûl kir.

Pişti qerara dadgehê bi taybetî eyaletên ku sosyal demokrat iktidar in gengiye radestkirina penaberan hate sekinandin. Eyaleta Ren Westfalya a Bakur pişti qerarê fâdeya penaberan sekînand. Eyaleten

Saksonya Jér, Saarland, Hamburg û Rheinlandfâlre ji vegerandina penaberan heta 12'ê pûşberê sekinandin. Yeni Politika

'Artêşa tirk çekên kîmyewî bi kar tîne'

Operasyona artêşa tirk ev deme-ke dirêj e ku li herêma Dersimê bi hêzeke mezin didome. Şerî di navbera gerîlayen ARGK'ê û artêşa tirk de bi giranî li warê Aliboğazı, Kutu Deresî û li dora ciyayê Mün-zur dewam dike.

Hêzên artêşa tirk di 28'ê avrêlê de li Aliboğazı dest bi orerasyonekê kirin. Di operasyonê de li hin deve-ran di navbera gerîlayan û leşkeren de şer derket. Şer ji şeveqê (berbeyaniyê) heya êvarê dewam kir. Di şer de balefirê F-16'yan jî herêm bombe kirin. Pişti şer muxa-

bîrê Kurd-A'yê Murtaza Sönmez ji kumandarên ARGK'ê, bi Şervan re axîvi, Şervan ji Kurd-A'yê re gotiye: "Artêşa tirk bi hêzêkê li dorî 30 hezarî di Aliboğazı de operasyonê dike. Ji destpêka operasyonê heta ni-ha 10 gerîla mirine, ew jî bi çekên kîmyewî. Armanca operasyonê get-lîama gel e. Lé bila komara tirk ji bî neke ku Dersim warê berxwedane ye. Artêşa tirk di her aliyê de ketiye tengasiyê. Bi vê sebebê jî di şer de li gelek deveran çekên kîmyawî bi kar tîne."

Kurd-A

Ji dîroka rojnamegeriya kurdi
belgeyeke girîng

ROJA NEWÊ

v navê rojnameyeke
mehane ya bi kurdi
ye û di 15.5.1963'yan
de hatiye weşandin.

Navê rojnameyê bi zara-

vayê kirdî (dimili) ye.

Di bin navê rojna-
meyê di bi tirkî hatiye
daxuyandin ku ji mehê
carekê bi kurdi û tirkî tê
weşandin û rojnameyeke
wêjeyî, ramanî û siyasi
ye.

Ji aliye din ve tê gotin
ku, cara peşin nivîsên bi
zaravayê kirdî di vê
rojnameyê de derketine.
Roja Newê piranî cih da-
ye nivîsên bi tirkî;

Ji zaravayê kurdî jî
nivîsên bi kirdî û kur-
mancî tê de hene.

Tê gotin ku bi tenê
hejmareke vê rojnameyê
hatiye weşandin û rojna-
meya Cumhuriyetê di
nûçeyeke xwe de dide
zanîn ku Berpirsiyarê wê
yê Karê Nivîsaran hatiye
tewqîfkin. Cumhuriyet
di hejmara xwe ya bi

mejûya 16.6.1963'yan de
wiha agahî dide 'Rojna-
meyanek hate tewqîfki-
rin.

Berpirsiyarê Karê Ni-
visara Halîl Kılıçkaya yê
Rojnameya mehane Roja
Newê ku bi kurdi û tirkî
weşanê dike roja berê sa-
et di 18.30'an de ji aliye
Dadgeha Ceza û Sulhê
ya 9'an a Nobedar ve ha-
te tewqîfkin. Rojname-
ya ku ji aliye dozgerê çâ-
pemeniyê ve ji demekê
dirêj ve tê şopandin, tê i-
diakirin ku propangan-
deya kurdîtiyê dike. Piş-
ti biryara tewqîfkin. Gerînendeyê (mudurê)
Berpirsiyar, ew şandine
Girtigeh û Cezaxaneya
Sultanahmedê."

NASNAMEYA

ROJNAMEYÊ

Xwedî: Doğan Kılıç

Şîhhesenanalı

Gerînendeyê Berpirsi-
yar: Halîl Kılıçkaya

Gerînendeyê Gişî:

Hasan Buluş

Nûnerê Amedê: Abdur-
rahman Efhem (Dolak)

ÇAVKANI

Rojnamegeriya Kurdi

(Malmîsanij, Mahmûd
Lewendi)

Nûnerê Enqereye:

Selim Hangül

Nûnerê Siwêregê:

Zülfü Karahan

ZANA FARQÎNÎ

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Ben nerdeyim ağam nerde?

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

İşte 15.5.1963. Röportaj
Kurdeye Dayak Yedi. 15.5.1963.
(Dünya 2. Sayı 1963)

Gürçüs Kaymakam

Dayak Yedi

LI CEM ŞÂRÊN KURD ÊN BINAVÛDENG HEZKIRINA "WELËT"

WELATÊ MIN TU YÎ BÜKA CÎHANÊ

**Di dîrokê de gelek
welat ketin bindest
û dîsa rizgar bûn.
Bi rastî dagirkerya
welatê me gelek
dom kir. Gelê kurd
di van hezar salên
paşîn de ji bo
rizgarkirina welatê
xwe li dora 40'î
serhildan çêkirin,
gelek xwîna xwe
rijandin û gelek
tengasî û tarîti dît.
Qet dest ji têkoşînê
bernedâ. Ew zevî
gelek caran bû gera
xwînê. Welatê
parvekîrî û birîndar
bandor li hozanan
jî kir; êş, jan û
nalînê jî laşê
wan jî da der.**

Jî bo hozanên gelên
bindest navê welat
mîna xwê ye. Çawan
hewce ye ku di nava hemû
girarnan de xwê hebe,
pedvî ye ku welat jî
bi giranî di nava helbestan
de derbas bibe, jî ber
ku hem ew e hêvînê wî
mastî hem jî dê helbest
wekî zadê bêtam bîmîne.

Jî mercen netewetiyyê
yê herî girîng, yek jî hebûn
û yekîtiya welat e.
Komên bêwelat nikarin
doza netewetiyyê jî bikin.
Ew xelatê bav û kalan,
dergûşa jiyana wan e.
Perestgeh, birc û kelat li
ser singa wê têne avakîrin.
Kêf û şahî, xweşî
û şahî, xweşî û nexweşî li
gel wê ne. Dayikeke nemir
e ew. Serxwebûna
mirovêni li ser dijîn
girêdayî rizgarbûna wê
ye. Dema welatek bîke-

ve bin destan, insanên
wê jî dîbin kole; delalî û
dewlemendiyê wê jî bo
dagirkiran dimînin. Ke
da xwedanê wê ya
mêtingehkaran e. Eriş
van her dem têr û tijî,
xwechî birçî û belengaz
in. Wî xanî biyan dikin
yê xwe, "mal li malxwê
heram" dibe. Xaka welat
ji serdestan re dibe sey
rangeh, ji bindestan re
ji dibe zîndan. Xwînmij û
talanker efendi, xwe
danê ax û waran stûx
war, dîl û jar in, karê dij
minan kenîn, yê dova
nan jî girî ye.

Di dîrokê de gelek
welat ketin bindest û dî
sa rizgar bûn. Bi rastî
dagirkerya welatê me
gelek dom kir. Gelê kurd
di van hezar salên
paşîn de ji bo rizgarkirî
na welatê xwe li dora
40'î serhildan çêkirin,
gelek xwîna xwe rijandin
û gelek tengavî û tarîti
dîtin. Qet dest ji
têkoşînê bernedâ. Ew
zevî gelek caran bû gera
xwînê. Welatê parvekîrî
û birîndar bandor li
hozanan jî kir; êş, jan û
nalînê jî laşê wan jî da der.

Di sedsalên paşî de bû
babeta helbesten wan.
Ew jî wekî hemû şairên
cîhanê yêni niştimanper
wer li welatê xwe xwe
dî derketin.

Bêşik di qirna me de
welatparêzê gewre (mezin)

Seyda Cêgerxwîn e
wî di helbesten xwe de
zêde zêde cih da jiyana
welat. Carinan ew kir
dayik:

"Biji dayika min
Kurdistan bijî
Te dilê min sotîye kul

Cêgerxwîn

Osman Sebî

û xem tijî."

Carinan wê wekî bû
ka cîhanê dibîne:

"Welatê min tu yî bûka
cîhanê"

Carinan jî jê dike he
war û gazî:

"Ey welat bo ci parce par
ce

mayî

bindestê neyar."

Di cihekî din de jî wi
ha dibêje:

"Welat carekê dane ber
şewat

Milet perîşan bêkar,
bêxebat."

Bêguman jî wan goti
nan jî têr nabe û dilê
xwe yê jî xem û xeyalê
welat ve hatî barkirin, bi

wan rîzikan dide hayîş
kirin (aşkirin, teselîki
rin).

"Evan lêvîn şekir barî
Bi min da soz û
peymanek."

Dilsoj û dîlkovanê ne
mir Ebdurrehîm Zapsu
di helbesta xwe ya bi
navê "esqa welat" de dil
û hinavê xwe yêñ kizîr
bi van peyvan tîne
zîmîn:

"Esqa welat esqa welat
Te cerg û mîlakên min
pat."

Jî sê şairên mezîn yek
Osman Sebî li ser rewşa
welat û welatiyan wisâ
bersivan dide xwedanê
pirsan:

"Dipirsî iro ji min halê
welat
Dê bêjim jê diçin sed agir
û pêt

Welat dîl, xelkê tê da hemî
reben
Bêgirîn nabînî, rûkî
li ken."

Qedîf Canê nazdar jî
pirsa bav û birayê ber
ze ji welat dike. Rastî ne
heq jî nîn e, ji ber ku ew
kes û kar di riya wê de
çûne.

Ax welato, ax welato!
Roja me zû lê hato,
Bav û birîn me çawan in?
Çima xeber jê nehato.

Qedexekirina zimanê
kurdî bû sedemê kême
siya hozanan. Ger ne ji
ber wê zordariyê bûya
dê ew daxwaza Seyda
yê Xanî ya jêrê, di hinan
de zûtir cih anîbiya.

"Min dê elema kelâmê
mewzûn
Alî bikira li banê gerdûn"

Bes kemasî ne tenê
hindikahiya hozanan e.
Pêdîvî ye ku guhdar û
xwendevanê şâfran jî
zêde bibin. Seydayê Xanî
li hemberî wê kême
siyê jî ne razî ye.

"Çi bikim ku qewî kesade
bazar
Nîn in ji qumaşeran
xerîdar."

Bikir (kiriyan) hebin û

nebin karê şarina careke
her nivîsin e û her avda
na wê zeviyê ye.

Bi wê hêviyê ez jî hel
besteke xwe ya ku navê
wê AZADIYÊ NEFIRO
ŞE ji xwendevanê WE
LATE ME yêñ hêja re
peşkêş bikim. Hêvîdar
im kemasiyek hebe jî
min bibexşînîn.

AZADIYÊ NEFIROŞE
Te bo çêkir ew dilsarı,
dubendi?

Razî nîn î li vê axê, vî erdi.
Ew bo ci hin kubarî,
kepbilind î?

Ma tu Cêlo, an Sîpan î,
an jî tu Ararat î?

Hizir neke ku Tayîs î,
Melek î?

Şâş û peran nakî sîber
carekî.

Hêlin çedîkî asetiya qes
rekî,
Ne tu Dimdim, ne Amêd î,
ne jî Birca Belek î.

Hindî bêjin bêmiraz
bêmirwet î,
Naêy nêzîk zeviyê
beyar dêmatî,

Boyî penger, dilopek av
na birdî,
Tu ne Zê yî, ne Xabûr î,
ne jî Dicle û Fırat î?

Bes e xiyal guh bide
hinavsofi,
Azadîyê nefiroşe bi koletî,
Xwe ne war î yê kovandar
li ser singî nivistî?
Ne tu Dêrsim, ne Helepçe,
ne jî tu Mehabad î?

İ. CÜLEMERGİ

Welat di paşila dayika xwe de ye

"Heta iro min li ber tu kesî
Stû xwar nekiriye, dest dananiye
Ezê mîrxas û şervan
Neferekî rizgariya gelê xwe."

Daxuyaniya şervanekî
Cenga rizgariya neteweyî

Dîrok dareke stûxwar bû
Welat kûr dinaliya
Pepûkê dixwend li dergehan
Darê bişkov da, dar xemîlî

Siwarê di çirokan de hatin
Bi lezgînî, bi beza hespê re, ba rakirin
Diketin gelên perîtî bêhempa
Stûxwar nekirin, dest dananîn

Ew war
Goristana xêlî sor
Bi kela dil
Gul ne bixem in

Bi axa xwe gojî dibûn
Ne sond ne qesem
Çav biiqîn li dêwê xwînxwar
Ew bikêf bi bawerî bûn

Ézîdîtî, súryanîtî, elewîtî û misilmanîtî
Şînayî û dewlemendî welatekî bingehîn
Welat şîva guran bû
Welat êdî di paşila dayika xwe de ye.

JEHAT GIMGIM

Kîstêkê lîteraturî ma

erî rengeko keska-
kerdi di bi tîpanî su-
ran "TANÎ ESTA-
NIKÎ Û DEYÎRÎ MA"
amê nuştiş. Diyari no di
zî Arêkerdox J.Espar es-
to. Kîtab adarî 1995î bi-
natê weşanên Rewşen di
vejîyo.

No kîtab di nuştoxî
rojnameyî Welatê Me J.
Espar bi zaravê kirdî ta-
nî (tîkî) meselan û deyîr-
an dano arî. Kîtab 5
parçona pêk yeno:

-Destpêkerdiş di nuş-
tox derg -derg behsf e-
detanî zewacî keno û in
edetan bi meselan ku mi-
yantê civatî di yenî vatis
û şinasnayış re giridano.
Mesela zewac çi qeydi
beno, kam kam di rî es-
keno bizewiciyo, emri
zewacî çi wo, kena dîtiş
û waştiş, qalind birnayış
û hêb. No edetî exlebî
dormalê Pîran di derbas
benî.

-Beşî diyin di tanî de-
yîrî amey aridayış. Her-
çend in deyîrî zaf ceyan
di yenî vatis zî, nuştoxî
giranî jêderî xwi pîranî
muetfra. Çolîg, Pali,
Darê Hêni zî ceyî jêder-
nî deyîran nê (qê no de-
yîranaya yo banî nuşte
"Gidî.....Kurdistan o."
Gorê baweriyê mi
miyanî no deyîran (kila-
man) di gelêk şenikî zî
estî; mesela zê Nînna
(rûpel42). Kilamî şenikî
govendan di yenî vatis û
govendêka hina re zî va-
nî "govenda şenikî."

Mesela; ma şenikî kay-
ker û şenikî vaj.

-Meseley. Qeydo ku
mi kîtabî re famkerdi e-
saso ku meseleyan esta-
nikana dano ciyewkerdiş
in wo ku meseley formêko
kilm di amey vatiş. Hetô bîn re. Mesela
zê frônî, mi binatê yin di
zaf ferq nîdî.

-Beşî çarin di nuştox
"Vateyê kay" zê kultur,
psikoloji û zewqê gedan
(qijan) şirovi keno û va-
no "in vaton di mantîq
çiniyo" û in wari di hetî
Pîran û Hêni re çend ni-
munan dano. Herçend
ez ifadekerdiş "Vateyê
kay" di zê nuştoxî bifikir
zî, ez vatê "qilulikan"
nizdfîr vînena. Çimku
in vati esto û binatê mer-
diman di yeno bikardî.

-Beşî estanikan di
gelêk ceyan ku te di kir-
dî yena qiseykerdiş re
estanîk amey ardayış.
No ceyan re yo zî Varto
wo. Elîcan, Lerzan Jandîl
û Malmisanîjî dewle-
nemdfîr dawa no beşî.

Qeydêko eseno nuşto-
xî xebatê xwi ra cefêko
giran dîw. La, encamî
xebat di (2) sebeban re
zaf erciyeno. Yo; wari
nuştiş di kirdî hema he-
ma çiniya. Çinbiyayış zî
yeno no vati ku çiqas ze-
man biviyerora merdim
şiyayış xwi keno xwi vî-
ra. Yê diyin bi no kîtabî
merdim eşkeno rihî kur-
dan biwano.

"Gidî binê Dikî-lo-
Kurdistan o"

Wexta mi kitabî J. Es-
par "Tanî estanîk û deyîrî
ma" wend, te di deyîrî
"EFENDÎ FATAY DELALÎ (E.F.D.)"
balî mi zaf anciti. Vatey deyîr re
yeno vetî ku no hadîse
wextî serweradayî Şêx
Seîd di qewimiyo. No
deyîr hîrê (3) hetiya mu-
him êsena:

1. Dibendiyî civakî yê
ay wextî bingehî deyîr
nanîrû; têkeliyi binatê
merdiman, cîranan, mal-
batan rind nê yî. Civat
civatêko raşayı yo, se-
ruxwiro wo. Dezgahî ku
duzenek bidî têkeliyanî
civakî ci nî. Pawitişî bi-
yayış kesan û heq co qi-
wetî do. Qiwt gorê bi-
yayış materyal û zafiyê
merdiman amo vilaker-
diş; kom perê yi zaf bî,
kom warî merdiman yan
zî qomî yi gird bi hukim
vistê xwi dest. Deyîr
E.F.D di zî gorê ku day
Fat goynena Efendi ma-
murî (karmendî) new
neheyon wo. No statuyî
Efendi wo herêmî keno
bi qiwet. La, heto bîn re
zî yi ku Efendi kîşenî
xwi Efendi biqiwettir
vînên. Mehmalîyê Asi-
yey Derg xwi zê dijmînî
kalikan nîşan dano û bi
qiwtêko fizikî meydan
wazeno ku vatê zê "dij-
minê kalikan" rihi ku
miyanî kurdan di bibe
bi ma dano zanayış:

2. Rewşo politîkî ê a-
rojî; tîrkan esto gelekî ce-

"Gidî - vato - Efo, ti
mi rî vejî meydano!

Gidî eyro rojî comêr-
don o.

Gidî wilay ez dişmenî
kalikon o."

Deyîr ma bena serî
hawarê Fata zerşikfî;
tengasiyêk Efendî gêra-
wa, kilê adîf dewê Me-
lekon re bena berz hetî
asfman re. Fat, kato ku-
çan, xwi erzena bextan
ku ina kil honakero, E-
fendî bixelesno. Qêrayîş
û hawarî yê-di "şond" û
"qom" zê di qiwetan ye-
nî xemelnayî:

"Gidî şono, gidî şo-
no....."

Gidî gelo, qomo awi
kom o....."

Ceyo ku te di ewleka-
riyê biyayışî merdiman
çiniye bo, "qom" beno
stargeh. A jû ra Fat qêre-
na qomî xwi. Herçend o
wext civatî kurdan binî
dewletê tîrki di bi zî, ew-
lekariya ku bawerî bido
kurdan peydanîbîn. He-
to bîn re zî tîrki her hetî
re kurdan şer di bî.

Hawarkerdiş "şond"
di qiwetêko magîk esto.
Veng diyeno xwezê (te-
bîfî). Gerê (gilî) jîndara-
nî yi yeno pedikerdiş û
hetêk re zî tera yardım
yeno waştiş. Xisusiyetê
ku merdimî zûtazût ano
verî xwezê, exleb şertanî
zehmetan di peyda be-
no. Hêvî an bena kêmî
an zî nêmanena.

3. Deyîrbejî hadîsê ci-
vakî û politîkî formî de-
yîran (kiloman) di kerdî-
lara, hîlnay: Ina jû nîşan
dana ku o wext civako
ku deyîr te di derbas be-
no warî konî hunerî yo.

Hemu xetî deyîr bi yo
vengî yenî qêdnayış. In
formêko mekanîkî dano
deyîr. Hetî hunerî re gi-
raniyê maneyî deyîr dej
û keseran ana ziman,
derdan kena tyera, xe-
manî zerî erzena tever,
psikoloji merdiman kena
rehet.

MEMO DARRÊZ

yan ser; Qerbegan, Sî-
wan, Heydan, Hêni ku
in ceyî meseley Şêx Seîd
di rolêko giran genî. De-
yîr di nameyî Kurdistanî
di (2) dorî derbas beno û
vatêko politîkî di yeno
bikardî.

"Gidî arê kerdo axale-
ri - lo - Kurdistanî.
G idî şono, gidî şono,
gidî şono.

Gidî ma di omeyî
bêguman o.

Gidî derdê dayka kor
giron o.

Gidî şono Melekono,
gidî şono.

Gidî dayê korê - wi-
lay mi va - serê Dikî şâ-
riston o.

Gidî binê Dikî - lo -

Kurdiston o.

Gidî ino hukmatê tir-

kan tada gidî (hezey) ga-
wiron o."

Reza piyin di dek û
dolabî hikumetî tîrkan
yenî tyewkerdiş.

4. Deyîrbejî hadîsê ci-
vakî û politîkî formî de-
yîran (kiloman) di kerdî-
lara, hîlnay: Ina jû nîşan
dana ku o wext civako
ku deyîr te di derbas be-
no warî konî hunerî yo.

Hemu xetî deyîr bi yo
vengî yenî qêdnayış. In
formêko mekanîkî dano
deyîr. Hetî hunerî re gi-
raniyê maneyî deyîr dej
û keseran ana ziman,
derdan kena tyera, xe-
manî zerî erzena tever,
psikoloji merdiman kena
rehet.

Nêzîkî 1000 kes bi coşekê mezin besdarî şevê bûne.

HADEP'ê televizyonek anîn
sehneyê ji bö weşana
TV-MED'ê. Besdaran bi co-
şekê mezin televizyonâ xwe
temâse kirin. Hat xwestin ku
her malbat divê weşana
TV-MED'ê temâse bike.

Bêguman cihêrengîa şevê
axaftina ku li ser TV-MED û
Parlementoya Kurdistanê ha-

tibûn kirin, bûn. Di nav mîva-
nan de, ji navenda giştî ya
HADEP'ê Ahmet Karataş,
xwediyyê kovara Özgür Halkê
Emîn Çelikten, Serokê HA-
DEP'a Ceyhanê A.Halim Çele-
bî û Serokê HADEP' a nav-
çeyen Edeneyê bal dikişandin
ser xwe.

Welatê Me/ Edene

**Roja 28'ê avrêle
li Edeneyê bi
organîzasyon û
pêşkêsiya rîxistina
HADEP'a Edeneyê
şeveke bi navê "Dostî,
Biratî û Piştgîrî" li
muzîkhola Pamukê
li dar ket.**

Pêşangeha fotografên folklorâ kurdi

Koma Serhildanê ya folklorê, di 7'ê gulanê de li Na-
venda Çanda Mezopotamyayê (NCMStenbal)
pêşengeha fotografan vedike.

Di vê pêşengehê de zêdeyî 50 fotografên jiyanâ kur-
dan a geîerî, govendên gel, berhemên dîrokî û hwd. wê
cîh bigirin. Armanca pêşengehê, bi giştî danasîna folklorâ
kurdi ye.

Navenda Nûçeyan

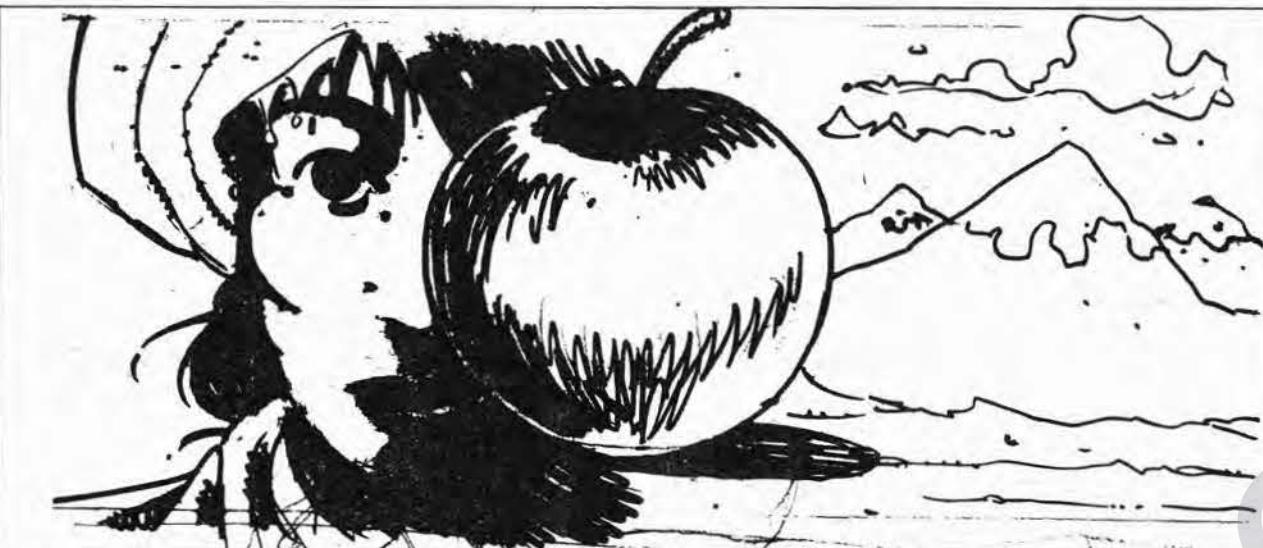
Carek ji caran, rehmet li dê û bavên guhda- ran; ew zindî bûn em tune bûn...Em zindî ne ew tune ne...

Li gundekî Kurdistanê pîrejinek û keçikeke wê dijiyane. Pa- yîzan zilamên gund civiyane, çûne ji Xelatê sêv anîne. "Bapîr pir xemgin bûye, lew- re zilam di malbata wan de nebûye ku bi- çê ji wan re sêvên xe- latê bîne. Keçikê gotiye: "Bes bapîr, tu heli- yayî."

Ezê herim ji te re sêvan bînim:" Çav li bapîrê beq bûne. Bi metelmayî û bi lorandin gotiye :" Tu keçikeke çardeh salî? Di nava zilaman de, bi tenê? Ez naxwazim tu herî Xelatê"

Keçik bi ya xwe di- ke, cilên zilaman li xwe dike, xwe wekî zilaman girê dide û bejin û bala xwe sivik dike. Li hespê siwar dibe, tajiyê bi fen dide

SÊVÊN XELATÊ Ô XWÎNA ŞÎRÎN

pey xwe, bi fizildûma- neke reş û tarî, bi jehatiyeke bêhempa berê xwe dide Xelatê.

Dotira rojê keçik xwe digîhîne welatê sêvan. Li gundekî dibe mîvan, mazûban ba- pîr û xortekî li ser xwe ne. Evarê, dawiya ji hevdu pirsînê xwarin û vexwarin tê. Dil li Elîcan xiçoşe ye. Tewrê keçikê ne wekî tewrê zilaman dibî-

ne. Piştî xwarinê Elî- can radibe diçe ba (cem, nik) bapîrê xwe ji bapîrê re nebaweri- ya xwe tîne ziman. Bapîr vê riya hanê li ber dixe: "Kurê min êvarê li keçikê bipê ku dema mîz bike. Eger mîna mîran bimîze tu bizanibî ew mîr e." Tajiyê keçikê axaftinê dibihîze û digîhîne ke- çikê.

Keçik êvarê dema

derdikeve derve, Elî- can di quncikê xanî de xwe vedîşêre, keçik misînê avê bi nava xwe ve girê daye mîz dike, mîza wê wekî ya mîran dûr dikeve Elî- can bêçare dimîne.

Bîşev xew naeve çavên Elîcan. Keçik jî, dil dikeve Elîcan. Lê ji ber ku bawerî û şolek daye ber xwe naxwa- ze çîroka xwe ji Elîcan re bibêje û evîna xwe

jê re diyar bike.

Dotira rojê keçik her du heqîbêñ xwe bi sêvan dadigire, name- yekê ji Elîcan re datîne û vedigere. Elîcan de- ma diçe mal vê name- ya ku ji hêla keçikê ve hatiye nivîsandin, di- bîne û dixwîne.

Keçikê ev gotin ni- vîsandine: "Elîcan, xorêt çiyayî, xorêt jîr! Bawer bike ku ez ke- çik im. Ger tu jî mîr bî

tuyê bi pey min bike- vî."

Xwêdan li ser rûkê Elîcan keldiavêje wiha sond û qesem dike "Ger tu bi destê min bikevî, ezê bi yek şûrekî te bikim du parçeyan."

Elîcan berê xwe di- de gundê keçikê. Ke- çikê ji bapîra wê dix- waze. Elîcan û keçik dadigerin gundê Elî- can. Keçik du meşk di- mis dide ser hev du û wekî bûkê dixemilîne xêliya sor diavêje ser û xwe di paş histêrê nivînan de vedîşêre.

Evarê Elîcan tê mal, çawa dikeve hundir şûr diavêje bejna bûkê, talî tilîya xwe di xwîna wê dide bi ke- logîr û bi hewar wiha dibêje: "Ev xwîna te ewqas şîrîn e niha tu çiqas şîrîn bûy!"

Keçik ji paş histêr derdikeve û xwe di- avêje hembêza Elîcan. Bi hevdu û bi mirazê hevdu şad dîbin.

JEHAT GIMGIM

N A M E Y E N X W E N D E V A N A N

Hêdi hêdi hêvi tê cih

zor spas. Daxwaziya me bi pêşketina we ye.
Cemîl Oğuz/Amed

Xaçepirs baş e

Qiroka Hecî Sado

nîm bir kevir aha burada, bir kevir aha şurda (Bi destê xwe nîşanî komutan dide ku bi komutan bide fêmkirin) Arakda bîrisi pezlerî (koyunları) a- jotin yapıyor. Pezlerin başını birisi tutuyor. Berîvan de dotin yapıyor."

Piştî gotinê Hecî Sado, komutan mîze dike ku tu xerabiya van tune ye, dibêje: "Ulan defolup gidin bir daha görme- yeyim sizi."

Nîşe: Ev bûyer roja 21.3.1995 çêbûye.
Azad û Serbixwe

Parlemento dilê me şâ kir

de em bi dilgermî bi we re ne. Ev cara yekemîn e ku ez ji we re dinivîsim. Ji wextê rojname derket heta vêga ez rojnameyê distînim û dixwînim. Lê belê pir bi zor û zehmet ez distînim. Rojname bû 40 hezar, heta ku ez distînim dibe sedhezar. Ji ber ku ez ji gund têm û distînim. Ez ji we dixwîzim ku hûn bîlançoya şer bi dorfîrtehîr bidin.

Em bi avabûna Parle- mentoya Kurdistanê pir şad û kêfxweş bûn. TV-MED'ê jî em gelek memnûn kirin. Ez pêkûtiyên li ser rojnameya Yenî Polîtîkayê jî protesto dikim.

Harunê Karşaffî

Çikolata û hovîti

S ilavên Xwedê li ser we bin. Gelî xebat- karêñ Welatê Me, di hemû xebat û çalakiyên we de ji we re pêşketin û serfirazîyê dixwazin. Di karê we yê zor û zehmet

A rtêşa tîr li za- rokêñ başûrê Kur- dîstanê çikolata-

yan belav dike. Serles- kerên tîrkan radihêjin zarokan û dixin hem- bêza xwe. Bi wan xwe baş nîşan didin. Û kîfa xwe ji wan re tînin, gulê wan nema kar dîkin, vêca dest bi çikolatayan kirine. Televizyon û roj- nameyên tîr pesnîn ser- bazên xwe didin û wan wekî fêrişteyan nîşan di- din. Lê ji bîr dîkin ku eynî artêş gundê kurdan wêran dike, malan di- şewitîne, însan û lawir di nav de. Ji bîr dîkin ku eynî artêş zikê jînîn bi- zar bi singuyan difelişî- nin. Ji bîr dîkin ku eynî artêş bi sedan zarok, jîn û mîr, kal û pîr bi saxî dixistin şikeftan û devê şikeftan çimento dikir.

Piştî ewqas hovîtiyê û dî- roka qirêj, bi sê-çar çikolatayan xwe paqîj dî- kin. Ew êdî xwe bi ava- zemzemê jî-bîşon paqîj nabin. Lê bi qeweta Xwedê û bi geweta xort û keçen xwe, emê vê hovîtiyê jî ser rûyê erdê hilînin.

Remezanê Hûrî
İzmir

G elên ku li ser rûyê erdê dijîn, hêviye- ke wan heye. Hêviya gelê kurd jî heye. Hêviya me jî welatê me bû, televizyona me bû, parlementoya me bû, çanda me bû. Gelê kurd bi saya şerê azadiyê tîr gav bi gav bi pêş ve diçe, tiştê hêviya wan in yek bi yek têne cih.

Sala 1995'an wekî sa- la Ehmedê Xanî hat İlankîrin. Ev gelek baş bû, lê 1995'an tiştên din jî bi xwe re anîn mînak: 12'ê avrîlê xebata Parlemen- toya Kurdistanê ya li Der- ve û avakirina TV-MED 'ê. Ev herdu tişt hêviya me bûn lê heta ev tişt çêbûne gelek dijwarî ha- tine kişandin, hê jî têni ki- şandin. Ji bo çêbûna wan- tiştan (TV-MED, PKD) em gelek kêfxweş bûn,

E z li Enqereyê mamos- tetiyê dikim. Her çi- cas ku xwendin û ni- vîsandina bi kurdî ne ew- qas baş be jî, ji bo pêşve- birina vî karî têdikoşim. Xaçepirsa ku di Welatê Me de hatibû weşandin min hemû varisandibû û dagirtibû, lê belê min fer- send nedîtitbû ku ji we re bişînim. Bes êdî ez dix- wazim ku ji we re bişî- nim. Bi hêviya sibêhîn bêhtir eyad û di mercen- ragihandina baştir bi hêviya dîtina zimanekî kurdî yê bêhtir peşveçû- yi... Ji we hemûyan re si- lavên dostane dişînim. Di jiyana we ya rojnamege- riyê de serkeftin û serfîr- ziyyê dixwazim.

Hasan Kutlu/Enqere

i gundekî Qosera Merdîn'ê çend gun- diyên reben roja Newrozê derdikevin nava zeviyen xwe digerin. Leş- kerên qereqola Qoser'ê dibînin ku li nava zeviyê hinek gundî digerin. Di- çin ba van û dibin ba qo- mutanê qereqolê, komutan bi hêrs ji van dipirse: "Ulan tarlalar arasında ne ariyordunuz. Yoksa yürüyüş mü yapacatiniz?" (Kuro hûn li nava zeviyen li çi digerin Veca, weyê meş bikira ji nava van gundiyan Hecî Sado ber- siva qomutan lê vediger- ne.

"Biz bêriye gidiyordu. Komutanım." Qomutan dibêje: "Ulan berî ne de- mektir." Hecî Sado bi tîr- kiya xwe ya zelal bersiva komutan dide: "Komuta-

Dî pêşvebirina zimanekî de werger (tercume) xwedî fonksiyoneke pir girîng e. Hemû zimanên nûjen ên herî pêşketî, bi awayekî dorfirê ji wergerê îstîfade kirine û dîkin. Bi wî şertî ku bi zanebûn û li gorî hin pîvanên bingehîn ev kar bête kirin, werger rî li ber pêşveçûna zimanen fireh dike. Heta bi hêsanî dikare bête idîakirin ku bêyi wergerê zimanek ji aliyê rîziman û xezîneya xwe ya peyvan ve çendî xurt û dewlemend be jî, ne mimkûn e ku bibe zimanekî nûjen ê ku karibe xwe li hemberî pêşveçûnen civakî û teknolojîk ragire; ci ji aliyê vegotinê, ci jî ji aliyê biwêj û awayen vegotinê ve wê qels û teng bimîne. Pêwistî û divêtiya wergerê ji bo zimanen êdî ji hêla hemû zimanazan ve tê qebûlîrin.

Li ser rûyê dînyayê bi hezaran ziman hene. Her ziman bi serê xwe çand û bajarvaniya civak û neteweyekê ifade dike. Bi taybetî jî zimanê ku di warê nivîskî de pêşketî ye, mîna neynika hemû heyîn û nîrxên civaka ku wê bikar tînin, e. Bi

JI WELATÊ ME

MAZHAR GÜNBAT

Karekî pêwist û hesas: Werger

saya wergerê her zimanê civakî, dikare ji neynika civak û neteweyen din bi dorfirê îstîfade bike; kîmasiyen xwe telafî bike û qebiliyeta xwe ya herikbaryê xurt bike.

Esas, li ser feydeyên wergerê gelek tiştî dikarin bîn nîvîsandin, bes min xwest tenê li ser pêwistîya wê bi giştî çend gotinan rîz bikim û gotinê bînim ser berhemên ku ji zimanen din li kurdî hatine wergerandin, dû re jî behsa hin kîmasiyen wan kesen ku bi wî karî re eleqedar in, bikim.

Bîguman, mîna hemû zimanen din ên zengîn û nûjen, divê zimanê kurdî jî ji feyde û derfetên (îmkanen) wergerê bêpar nemîne. Lazim

e zimanê me ji bi navgîna vî karî qalikê xwe bişikêne, awayen vegotinên xwe zêde bike, kîmasî, tengasî û astengen xwe ji holê rabike û di dev û pêniyîsa kurdan de ji bo her warî wekî avê bîherike.

Li aliyê din, bi saya wergerê wê civaka kurd jî ji her cure çand, dîrok, siyaset, teknîk û nîrxên mîrov yê gelên din haydar û agahdar bîbe. Berhemên wergerandî ji ber van sebebîn li jor hatin zîmîn, wê feydeyeke bêhempa bide civaka kurd a ku di gelek war û mijaran de ji civakên din qetiyaye û li paş maye. Ji ber vê yekê, pêwist e em bi girîngi li ser vî warî rawestin, serê xwe bişînîn û ji nîmeten wî

îstîfade bikin.

Tevî vê yekê, dema ev kar baş Neyê Kirin; anga eger ew bêzanebûn, bêrêkûpêkî û bêpergal bête kirin, îhtîmal e ku ji feydeya wê zêdetir zerarê wê bigîhe zimanê kurdî û pîrsîgirêkî tevlîhevîtî derîne pêşîya kurdan.

Heta niha berhemên ku li zimanê me hatine wergerandin pir kêm in, ji ber vê yekê em hê di destpêka vî karî de ne, feqet destpêk be jî, ji niha ve hin eleqedaran dest avêtînê û naçe çend salen din wê bi hezaran berhemên biyan bi zimanê kurdî werin weşandin. Ev jî me naçar dike ku em ji niha ve li gorî pêwistî û qeydeyên bingehîn ên wergerê tedbirîn xwe bistînîn, kîmasiyen xwe tesbit bikin da ku bîn telafîkirin û xwe bi zanînê pêwist bixemilînîn.

Mixabin, berhemên ku li kurdî hatine wergerandin, hindik bin jî, hê di destpêk de pîrsîgirêkî mezin derxistîne pêşîya me. Heftiyeke din eżê li ser van pîrsîgirêkan bisekinim û ji bo rîlibergirtina hin kîmasiyen girîng, çend pêşîyazan bînim zîmîn.

Neynika serê Başûr ê duyemîn

Jî destpêka îşxala Başûr ê duyemîn ve li ser şer gelek tiştî hatin nîvîsandin û gotin. Bi giranî ji aliyê siyâsî ve şirove û rexne hatin kirin.

Artêşa tirk 20'ê adarê bi hêzeke 75-80 hezar leşkerî, cerdevan, tîmîn taybet û hwd. kete erdê başûrê Kurdistanê. Armanca artêşa tirk îmhakirina 5 hezar gerîlayen ARGK'ê yên li başûrê Kurdistanê bû. Ji bo vê yekê artêşa tirk demeke dirêj xwe ji bo vê êrîşê amade kir. Pişt re bi tank, top, balefir û firokeyen xwe yên ku dikare di şer de bi kar bîne, dest bi êrîşê kir. Armanca û hêviya rayedarên artêşa tirk ew bû ku wê gerîlayen ARGK'ê bi wan re bikêvin şerekî cepheyî û wekî artêşeke nîzamî şer bikin. (Tê zanîn ku, di îşxala Başûr a

yekemîn de gerîla li hin deveran bi artêşa tirk re ketibûn şerê cepheyî. Di dawiya şer de ev yek de nav gerîla de hatibû rexnekirin û wekî xeletiyeke taktîkî hatibû binavkirin. Gava mîrov li seyra şerê 2. ê Başûr dinêre, gerîla ji şerê cepheyî gelek dûr in û bi hêzenîn biçûk yên livdar li başûrê Kurdistanê belav bûne. Şer li her derê Başûr belav kîne û ji ber vê taktîka gerîlayan jî artêşa tirk mecbûr bûye ku li seheyeke mezin belav bîbe. Ev ji aliyekî ve artêşa tirk belav dike û bêtêşîr dike, ji aliyen din ve jî îmkana hereketeke mezin dixe destê gerîlayan.

Rayedarên artêşa tirk, di daxuyaniyê xwe de ji bo ku rewşa xwe veşîrin, dibêjin: "Zaiyatên aliyan ne girîng e, yê girîng ew e

AGAHİYÊN ABONETIYÊ

Min Welatê Me Divê

	Li Hundir	Li Derve
☐ 3 Meh	550.000 TL	45 DM
☐ 6 Meh	1.000.000 TL	80 DM
☐ 12 Meh	1.800.000 TL	150 DM

Bedelê Abonetiyê ez radizînim

Li Tirklyê – Roza Basın ve Yayın. San.Tic.Ltd.Şti. Yapı-Kredi Parmakkapı Şubesi
Hesap No: 1100264-1

Li Derve – Roza Basın ve Yayın. San.Tic.Ltd.Şti. Yapı-Kredi Parmakkapı Şubesi
Döviz Tevdiyat Hesap No: 3001507-3

NAV Û PAŞNAV :
NAVNIŞAN :

Navnişana Welatê Me
Ayhan İşık Sok. No:23/3 Beyoğlu/ İST.
Tel-Fax: 293 53 19 – 245 29 91

layen ARGK'ê, ji aliyê sîlehenî giran, cebilxane û hejmarê ve li gorî artêşa tirk zeif e. Lî, ji aliyê tecrube, hereket, moral, nasîkirina seheye şer, ji gel qewet û alîkarî standin, bawerî, cesaret, plan û mafdarîye ve ji artêşa tirk xurtir e. Tecrûbeyen welatên din jî bi me didin zanîn ku dagirker nikarin heta hetayê di welatê ku vegirtine de bîmînîn, têk çûn ji bo wan qasî hukmî qederî mitlep e. Ji xwe neynika şer nîşan dide ku sebebî derketina artêşa tirk ji başûrê Kurdistanê,

ne derketineke bi serkeftin e. Hem ji aliyê siyâsî hem jî ji aliyê leşkerî ve komara tirk bi zirareke mezin mecbûr ma ku ji Başûr ve kişî. Lî, vekişin jî ne tişteki rehet e ji bo artêşa tirk. Vekişîne hêzeke 75-80 hezar leşkeren bêmoral û bêcesaret bi xwe re astengen mezin wê bîne. Ji aliyekî ve gerîlayen li Başûr, li aliyê din jî yên Başûr wê êrîşen xwe zêdetir bikin. Wisa xuya ye ku sala 95'an wê ji aliyê leşkerî û siyâsî ve guherînên mezin derxe holê.

KEREM SERTAC

WELATÊ ME

Rojnameya Hefteyî
(Haftalık Gazete)

Li ser navê
ROZA Basın ve Yayıncılık
San. Tic. Ltd. Şti. adına
Xwedî (Sahibi)
Aynur BOZKURT

Gerînendeyê Weşanê
(Yayın Yönetmeni)
Mazhar GÜNBAT

Berpîrsiyarê Karê Nîvîsaran
(Yazışları Müdürü)
Metin AKSOY

Berpîrsiyarê Nûçeyan
(Haber Sorumlusu)
Suut KILIÇ

Redaktör
Sami TAN

NAVNIŞAN (Adres)
Ayhan İşık Sok. No:23/3
Beyoğlu / İSTANBUL

TEL-FAX
293 53 19 – 245 29 91

ÇAPXANE
Yeni Asya Matbaacılık A.Ş.

NÜNERİ
(Temsilcilikler)

Suriye- Jan Dost
Fener Rojîyan
Berlin- Silêman Sido
Sinwan Reşid

49-30-69 00 26 95

Bonn- Ahmet Baraçkılıç

49-228-66 62 49

Hannover- Selim Biçûk

49-5721-813 60

Hamburg- A. Hekim Gülsün

49-40-40 33 88

München- Mahmut Gergerli

49-871-670 884

Badenwurtenberg-

A. Rahîm Ayaz

49-75453258

Swed- Amed Tigris

46-8-740 69 81

Amsterdam- Cotyar Zaxoy

31-20-613 07 66

Paris- M.S. Ayçicek

33-1-48000401

Atina- Ferhan Zêbari

30-13634905

Bruksel- Medenî Ferho

32-16-49 07 67

Daxwaza lêborînê

Di hejmara me ya heftiye din de, ji ber hîn sebebîn teknik û kîmasiyen montajê spoten rûpe-la yekeriñ xerab derketin, wekî din ji ber bêtec-rubehîya xebatkarên montajê du wêne di súna hev de derketine. (Wêneyê rûpela yekemîn û nûçeya 'Kurdî disa li mehkerneyê bû' û wêneyê rûpela nehemîn û nûçeya 'Parlemento iradeya galê Kurdistanê temsil dike'). Ji ber van xeletiyan em ji xwendevan û eleqedarên wêneyan lêborînê dixwazin.

Rojnameya Welatê Me

Di warê şanogerîya kurdî de NÇM'ya İzmirê jî xebatên hêja pêk tîne

Şanoya Hêvî û lîstika 'Sîmûrg û Ronahî'

Em kurd êdî gîhiyan e qonaxa xweffa-dekirinê, hem jî bi riyên celeb bi celeb. Em xwe seranpê pirsiyari dîkin. Rewşa xwe, kesitiya xwe, kîbûna xwe, daxwaz û armancê xwe zelal dîkin.

Ji bo van yekan em xwe bi sazî û rîxistin dîkin. Em sihetiya (cerbîna) riyên xweffadekirinê dîkin. Ji hunerên bedew heta bi yên din hemû êdî ji aliyê kurdan ve têne xebitandin. Da ku xwe, hem bi gelê xwe û hem jî bi raya giştî ya cîhanê bide vegotin, bide fîmkirin.

Di vê navê de rewşenbîr û rîberên vî gelî, bîr û baweriyên xwe yên li ser van huneran dadixuyfnin. Ji bo nimûne; li ser hebûn û nebûna sînemayeke kurdfî, romaneyeke kurdfî, romaneyeke kurdfî.

Şanoya ke kurdî û hwd. gîneşî û ramanêni ji hev cihê hene. Di gel vê rewşê, komên şanoyen kurdî leyistikê xwe pêşkêşî gel dikin, derdixin ser dik û sehneyan. Ci li welêt û ci jî li derveyî welêt.

Şanoya Hêvî ku di bin banê Navenda Çanda Mezopotamyayê, Şaxa İzmirde de çalakiyên xwe didomîne, leyistikike bi navê "Sîmûrg û Ronahî" li Stenbolê pêşkêşî gel dike. Leyistik wê di 7. 5. 1995'an de li Navenda Çanda Mezopotamyayê li Stenbolê bê leyistin. Wê ji 7'ê meha gulanê heta 15'ê wê her roj saat di 18.00'an de lîstikvan derkevin pêşberî bîner û temaşevanan.

Naveroka "Sîmûrg û Ronahî" li ser rewşa ronakbîrên kurdan e. Ji a-

liyê din ve bi neqş û nîgarêni folklorik ên kurdî ve jî hatiye xemilan-din. Ji efsaneyâ Sîmûrg heta bi ya Kosegelf tê de cih standine.

Endamên Şanoya Hêvî, rewşa xwe û ya gelê kurd wiha didine xuyan:

"Pêvajoya şoreşê bû sedem ku em ser û guhêñ xwe bidine hev, bi hindîkî kir ku em xwe di neynikê de bibînin. Em hîn bûn ku, em zarokên a-gir û rojê û cografaya ku bi teneyeke genim bûye mirov, in. Em pê hesiyan ku em geleki wisan in ku dema li ser kaniyê zilamek dest bi porê keçekê dike em dikarin bi dehan kes ji hev bikujin, lê gava hêzên dewletê dest diavêjin namûsa keçekê em bêdeng dimînin. Em bi gelek bedewî û kirêtiyan re dijîn.

Ev cenga bedewtiyê û kirêtiyê, di her warî de di-

dome. Gelşa rewşenbîr jî, ji van cengan yek e. Li aliyeke Ehemî Xanî, Cegerxwîn, Musa Anter, Vedat Aydin û hwd. li aliyê din jî kesen mina İdrîs Bîtlîsî, Rêber....."

Şanoya Hêvî ku hîna yeksalf ye, heta niha 4 leyistik amade kirine: "Hêviya me hûn in", "Em ji bîr nakin Helebçeyê", "Name", "Nêzîkahîyeke rituel li dîroka şerê çînan" ku tenê bi şaret û hereketan û bêyî peyvînê hatiye leyistin.

"Sîmûrg û Ronahî", leyistica wan a pêncemîn e û diyar dikin ku bêhtir li ser vê rawestiyane û xebitfîne. Her wiha li gorî leyistikê xwe yên din dibêjin ku ev leyistik dikare wan û qabiliyeta wan bide naskirin.

ZANA FARQÎNÎ

Beriya 21 salan keça kurd Leyla Qasim bi destê faşîstên Bexdayê hate dardekirin

Leyla di dilê gel de wê her bijî

Sal 1974, roja 15'ê gulanê keça kurd a têkoşer ji hêla faşîstên Bexdayê ve hate dardekirin. Leyla Qasim di dema serhildana gel a li dijî sistema Sedam a faşîst de kete destê hêzên Îraqê û bû êsfr. Di dema dîlbûnê de wê serî netewand û li ber xwe da. Îşkence û pêkutiyekê bêhempa lê hate kirin; singê wê bi kîrê birîn ji bo ku poşman bibe û

bibe îtîrafkar lê wê dev ji doza xwe berneda, efû qebûl nekir û serî netewand.

Ji bo wê "ji serxwembûn û azadiya gelên bindest birûmetir tiştek tunebû." Ji ber tewra wê, sistema faşîst a Bexdayê roja 15'ê gulanê ew dardekir. Leyla hê ji mîna semboleke serhildana gelê kurd e li dijî zilm û zora dagirkiriyê.

Şîr şîr e, mîr e yan jîn e
Nişana bi dest, Leyla min e
Pola ye dil wek asin e

Leyla kî ye
Leyla jîn e
Leyla min e
Leyla min e...

Leyla delal û pir çeleng
Leyla ciwan û şox û şeng
Xwe daye kuştin wek piling
Şerê li nav kurd daye deng

Leyla kî ye
Leyla jîn e
Leyla min e
Leyla min e...

clînewêrek

